

offiserensblad

Tidsskrift for Befalets Fellesorganisasjon

nr. 4 juni 2005 • årgang 22

SJØFORSVARETS DAGER I OSLO

Didrik Coucheron
gjenvolgt s.16

Øvelse Iron Sword –
internasjonal krisehåndtering s.38

Jättebra i Bodo
– Gripen og F-16 s.58

*Ett yrke
– én organisasjon*

NFF Norsk Flytteforbund

Adams Express AS

Boks 206 Skøyen, 0213 Oslo
Tel 23011450
Faks 23011451
oslo@adamsexpress.no
www.adamsexpress.no

Alfa Quality Moving AS

Ullern Allé 2, 0381 Oslo
Tel 2206 5150
Fax 22065151
anne@alfamoving.no
www.alfamoving.no

Bergen Flytningsbyrå AS

Storbotn 108, 5083 Øvre Ervik
Tel 55193900
Faks 55194240
post@bergen-flytningsbyra.no
www.bergen-flytningsbyra.no

Cargo Partner AS

Boks 43 Sentrum, 0101 Oslo
Tel 24134060
Faks 24134061
Oddvar@cargopartner.no
www.cargopartner.no

Christiania Transport-Bureau AS

Ensjøvn 12, 0655 Oslo
Tel 22683107
Faks 22681107
rolfj@christiania-transport.no

Hasselberg Transport AS

Håndverkervn 8, 9018 Tromsø
Tel 77633333
Faks 77635558
Ken.baatnes@hasselberg.no

Håkull AS

Stokkamyrveien 22,
4313 Sandnes
Tel 51636060
Faks 51636050
Tom.ims@haakull.no
www.haakull.no

Kongstein & Sønn AS

Thranevegt 2, 3187 Horten
Tel 33041128
Faks 33043324
post@kongstein.no

Kristiania Visergutkontor AS

Verkseier Furulundsv 21, 0668 Oslo
Tel 22151555
Faks 22151563
Visergut@kvk.no
www.kvk.no

Majortrans Flytteservice AS

Boks 39 Røa, 0701 Oslo
Tel 67161616
Faks 67161617
Oslo@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Bergen:

Boks 197 Nesttun, 5853 Bergen
Tel 55925280
Fax 55925290
bergen@majortrans.no
www.majortrans.no

-avd Stavanger:

Boks 244, 4066 Stavanger
Tel 51443900
Faks 51443901
stavanger@majortrans.no
www.majortrans.no

NFB Transport Systems AS

Boks 52, 1401 Ski
Tel 66813800
Faks 66813801
nfb@nfbtransport.no
www.nfbtransport.no

Rekdal Transport AS

Breivika Industriv. 41, 6018 Ålesund
Tel 70143070 Faks 70155007
Post@rekdal-transport.no
www.rekdaltransport.no

Skullerud Flyttebyrå AS

Hannestadvn 7, 1617 Fredrikstad
Tel 69399940
Faks 69397340
Firmapost@skflytte.no
www.skflytte.no

H K Solberg AS Transport

Boks 4033, 4606 Kristiansand,
Tel 38044111
Faks 38044315
Post@hk-solberg.no
www.hk-solberg.no

Stavanger Flyttebyrå AS

Dusavikveien 21, 4007 Stavanger
Tel 51530475
Fax 51524907
Stavanger.flyttebyra@c2i.net

Vinjes Transport AS

Østre Rosten 98 B, 7075 Tiller,
Tel 72900900
Faks 72900939
Flytting@vinjes.no
www.vinjes.no

Wergeland AS

Boks 243 Nyborg, 5871 Bergen
Tel 55535600
Faks 55535640
wergeland@wergeland.biz
www.haukedal.no

Zachariassen

Transport&Flytteservice AS
Straumfjellsvn 9, 5353 Straume
Tel 5631 2121
Faks 5631 2120
info@zachariassen-transport.no
www.zachariassen-transport.no

Semper fi

BFO har gjennomført sin 6. ordinære kongress med stil og humør. Viktige saker er debattert og riktige vedtak er truffet som grunnlag for det arbeidet BFO skal gjøre de neste 3 år. Jeg vil gratulere med valgene til det nye hovedstyret og øvrige organer og takke for tilliten som BFO har vist meg. Jeg skal gjøre mitt beste for å være den fortjent.

De økonomiske rammebetingelser for Forsvaret fremstår i dag som svært anstrengte på kort sikt. På lengre sikt er det om mulig enda mer krevende. De reduksjonene vi må gjennomføre for å få balanse mellom aktivitet og budsjett og samtidig dekke inn halvparten av overforbruket fra 2004, kommer til å få store konsekvenser. Rammene i 2005 blir så knappe at det virker som at det mest fornuftige Forsvaret kan gjøre, er ikke å gjøre noe i det hele tatt. Noe aktivitet må det nødvendigvis bli, for selv den sløveste iakttaker skjønner at et fartøy er bygget for å seile og ikke ligge til kai. Men det er altså et ubestridelig faktum at reduksjon av aktivitet er det eneste virkemiddelet som gir store utgiftsreduksjoner på kort sikt. Likevel er det i det lengre perspektivet problemene virkelig gjør seg gjeldende. Dersom forsvarsbudsjettene holdes på samme nivå som i dag, vil vi bli tvunget til å redusere strukturen med 40-60 % i løpet av de neste 20 årene. Slike fremtidsperspektiver kan få den mest euforiske optimist til å henfalle til pessimisme.

For en del år siden tilbrakte jeg mange timer i en svært frustrerende situasjon da jeg forsøkte å få terrenget til å stemme med kartet. Kartbladet viste både høydedrag og elver, men disse hadde på merkelig vis sluttet å eksistere i terrenget. Åpenbart var det noe feil med terrenget, for kartet

var helt nytt – det beste på markedet og tilpasset en ny sikkerhetspolitisk situasjon. Terrenget var gammelt, noen vil si utdatert, og sikkert tilpasset gårsdagens utfordringer under den kalde krigen. Der kartet viste gode fremrykkingsaksler for mekaniserte avdelinger på brigadens størrelse, måtte jeg sno meg frem på smale stier. Der kartet forkynte oversiktspunkt og vidt utsyn, var det så vidt jeg kunne skimte himmelen bak tretopper og fjellsider. Jeg klarte imidlertid å holde humøret oppe en stund, men det kostet adskillig anstrengelse å omskrive bekken jeg forserte i ett skritt, til den brede elven kartet viste. Det verste var at frustrasjonen gikk over i forvirring i sluttfasen. Hvor var det jeg befant meg hen? Redningen kom i form av et riktig kartblad, tjenestevillig overlevert av en sliten kollega som lot all lydighet fare og lojalt stilte sitt eget kart til disposisjon. Selvfølgelig fikk han strekk for ikke å ha gitt meg dette på et tidligere tidspunkt og jeg avfeide hans forsikringer om at han hadde prøvd å si fra, som meningsløse og bakstreberske bortforklaringer. Merkelig nok ble stemningen utrolig mye bedre når kartet igjen stemte overens med terrenget. De brede mekaniserte fremrykkingsaksene var riktig nok borte, de høye utsiktspunktene likeså, men det ga en egen trygghet å se at skogsbilveien jeg fulgte var tydelig markert på kartet. Og vi kom frem dit vi skulle – til slutt.

Det er en tid for alt og nå er det tid for lojalt å si fra at forsvarsbudsjettet er for lite og at grensen for hvor mye vi kan redusere forsvaret med, før det forsvinner helt, er meget nær forestående.

INTERN TELEFONLISTE FOR BFO

Anfinssen, Jostein	241	23 10 02 41	909 26 655	Stange, Arild	234	23 10 02 34	934 98 522
Aune, Per Hermann	239	23 10 02 39	992 08 751	Ulrichsen, Kari	246	23 10 02 46	928 05 621
Bjerkansmo, Jimmy	237	23 10 02 37	932 08 717	Jo Petter Ydstie	220	23 10 02 20	934 12 625
Clausen, Holst Einar	242	23 10 02 42	928 14 251	Omstillingstillvalgt	232	23 10 02 32	
Coucheron, Didrik	230	23 10 02 30	928 88 643	Rudberg, Rune	232	23 10 02 44	934 20 377
Dahl, Ragnar	238	23 10 02 38	934 98 520	Jacobsen, Guttorm	232	23 10 02 32	926 94 221
Eriksen, Mona	243	23 10 02 43	924 28 698	Sentralbord	220	23 10 02 20	Mil: 0510 5694
Gabrielsen, Erik	236	23 10 02 36	920 96 432	Dreier møterom	221	23 10 02 21	
Kay, Eva	248	23 10 02 48	928 61 140	Tordenskiold møterom	223	23 10 02 23	
Lillerovde, Frode	240	23 10 02 40	906 40 209	Post-/pakkerom	227	23 10 02 27	
Solberg, Eivind	231	23 10 02 31	934 08 550	Telefax BFO	Siv:	23 10 02 25	

UTENLANDSBEORDRING?

VURDERER DU Å KJØPE BIL PÅ EXPORT?

HVA MED DEN BILEN DU HAR I DAG?

INNBYTTE?

VOLVO XC70

Pris fra EUR 28 400 (D5 185 hk, man.)*

2.5T AWD, 210 hk
2.4 D5 AWD, 185 hk

*Gj.sn.forbruk 7,6 l/100km. CO₂-utslipp 201 g/km.

VOLVO XC90

Pris fra EUR 31.045 (D5 185 hk, man.)*

2.5T 5-seter, 210 hk
2.5T 7-seter, 210 hk
T6 5-seter, 272 hk
T6 7-seter, 272 hk
V8 4.4 5-seter, 315 hk
V8 4.4 7-seter, 315 hk
D5 AWD, 5-seter 163 hk
D5 AWD, 5-seter 185 hk
D5 AWD, 7-seter 163 hk
D5 AWD, 7-seter 185 hk

*Gj.sn.forbruk 8,2 l/100km. CO₂-utslipp 217 g/km.

VOLVO CAR INTERNATIONAL CUSTOMERS SALES

er en internasjonal salgsorganisasjon som selger biler til diplomater og militære som er på flyttefot.

Prisene er meget gunstige da bilene leveres rett fra fabrikk i Gøteborg.

Vi har også mulighet til å levere biler i de fleste hovedsteder i Europa og USA.

Bilene kan spesialtilpasses til de markeder de skal brukes/sluttbrukes.

ONE WORLD, ONE MARKET

VOLVO

Offisersbladet

Nr. 4 – 22. Årgang
Organ for Befalets Fellesorganisasjon

BFO:

Postboks 501 Sentrum, 0105 Oslo
Telefon 23 10 02 20
Telefax 23 10 02 25
E-post: post@bfo.no
Internett: www.bfo.no
Besøksadresse: Karl Johans gate 12 j
(inngang fra Kirkegata)

Ansvarlig utgiver:

Didrik Coucheron

Redaktør:

Einar Holst Clausen

Redaksjon og abonnementsavdeling:
Se adresse for BFO
E-post: Offisersbladet@bfo.no
Tlf. abonnementsavdeling: 23 10 02 43
E-post: mona.eriksen@bfo.no

Tilsluttet Yrkesorganisasjonenes
Sentralforbund-Stat

Annonseansvarlig:

Karin Smedsrud karin@2punkt.no
Pb. 347 Økern, 0513 Oslo
Telefon +47 23 19 45 42
Mobil +47 98 20 54 16
Telefax +47 23 19 45 01

(Bekreftet opplag 2004: 10.500)

Signerte artikler representerer ikke
nødvendigvis BFOs mening. Forfattere
er selv ansvarlig for innholdet og de
meninger som fremholdes.
Usignert innhold er redaksjonelt.

Utgivelsesplan 2005:

Nummer	Matr.frist	Utgivelse
Nr. 5 august	15.08	27.08
Nr. 6 oktober	19.09	10.10
Nr. 7 desember	14.11	08.12

Grafisk produksjon:

Design: 2punkt jeanette@2punkt.no

Trykk: Hestholms Trykkeri
Telefon 67 07 30 50

Bilder:

Hvis ikke annet er oppgitt, er bildene tatt
av Forsvarets Mediesenter.

Forside:

Statsraad Lehmkuhl, Forsvarets Mediesenter

Redaksjonen avsluttet:

16.06.05

Fagpressen

3 BFO leder:
Semper fi

6 KAFO leder:
Nok et semester
går mot slutten!

6 BESO leder:
Gratulerer, kjære kolleger!

8 HMKG inntok Stockholm

10 Litt av hvert

12 Felles fokus mot felles mål

14 Fra Ryktebørsen

15 Tilbakeblikk

16 BFOs Kongress 2005

19 BFO informerer

33 Offiserskryssord

34 Leserbreve

38 Øvelse Iron Sword
– internasjonal
krisehåndtering

41 Kjekt å ha – kjekt å vite

42 Bodø Hovedflyplass jubilerer

44 Svensk offiser og gentleman
minsket krigsfaren

46 Maritim 100-års
markering i Oslo

50 Feltoffiseren
Robert Mood

54 Hitlers siste mann

58 – Jättebra i Bodø!

OFFISERSBLADETS NYE LOGO OG FORSIDE

Dette er første utgaven etter at BFOs 6. ordinære kongress er avviket, og kursen er staket ut for en ny kongressperiode på tre år. Vi markerer dette med å lansere Offisersbladets nye logo, samt en helt ny lay-out på forsiden. Trådkorset i logoen symboliserer at bladet skal ha fokus på aktuelle saker i Forsvaret og forhåpentligvis treffe godt med de temaer og artikler som trykkes. Logoet til Offisersbladet vil sammen med det grafiske uttrykket på forsiden, forandre seg alt etter hvilket bilde som brukes. Denne gang er motivet svært maritimt, og da får også forsiden et marineblått uttrykk. Jeg benytter anledningen til å takke de ansvarlige for Offisersbladets lay-out, nemlig 2punkt og grafisk designer Jeanette Larsen.

I denne utgaven er det viet mye plass til artikler som har med markeringen av 100-årsdagen for Unionsoppløsningen. Det har vært et utall av forskjellige markeringer i det siste, og Forsvaret har bidratt til å sette farge på mange av dem. Det har ikke vært lett for en enmannsredaksjon å være tilstede over alt, men et lite utvalg har jeg fått til. Det er også to vedlegg i denne utgave – BFOs Prinsippprogram og Handlingsprogram. De beskriver hva Kongressen mener BFO skal stå for i de kommende tre år, og hvilke satsingsområder det fokuseres på.

Da gjenstår det å ønske alle leserne av Offisersbladet en riktig god sommer!

Nok et semester går mot slutten!

BFOs 6. ordinære kongress er nå avsluttet, og i den forbindelse vil jeg benytte anledningen til å gratulere dem som har blitt valgt inn i BFOs hovedstyre, og ikke minst leder og nestleder i BFO som ble gjenvalgt for tre nye år. For KAFOs del vil jeg si at kongressen har vært meget positiv. Våre delegater var blant annet med på å sørge for at medlemskontingenten for kadetter har blitt kraftig redusert, til 150,- kr pr mnd, og at de yngre offiserene har fått en tydeligere plass i organisasjonen. Sistnevnte er gjennom en økt andel av yngre representanter i hovedstyret, i motsetning til tidligere, hvor vi unge i hovedsak har vært representert gjennom KAFO og BESO. Dette kan være med på å få BFO til å rette enda mer søkelys mot de unges rettigheter og forhold, noe det helt sikkert er behov for i tiden fremover.

Når dette leses er de aller fleste av oss i ferd med å ta fatt på en etterlengtet ferie, og mange av oss går nå inn i våre siste dager ved krigsskolene. Vi har fått våre beordringer og er mer enn klar for å komme oss ut i tjeneste! For noen er dette første møte med tjenesten som offiser ute ved avdeling. Det er nytt, spennende og kanskje litt skremmende. Du har ikke lenger den tryggheten som skoletilværelsen gir deg. Plutselig er det du som skal stå der og ta de rette avgjørelsene og gi ordre til underlagt personell. De fleste har tidligere tjenesteerfaring, og skal enten tilbake til gammel avdeling, eller over til et helt nytt tjenesteområde. Ikke bare blir det en stor overgang i det å komme ut i tjeneste etter endt skolegang, men mange må også flytte til en helt annen kant av landet. Utfordringene er mange, men forhåpentligvis er vi klare for å ta fatt på dem. Kanskje kjæreste, samboer eller ektefelle ikke vil eller kan være med på flyttelasset i første omgang, og du ender opp som pendler.

Alt dette er faktorer som kommer til å påvirke deg og de rundt deg. Uansett hvordan forholdene rundt deg er i denne fasen er det en rekke ting du har krav på. Det er derfor viktig at du benytter deg av de rettighetene du har og også benytter deg av BFO om det skulle være noe du lurer på eller trenger hjelp til. Kanskje kan nettopp BFO være med på å hjelpe deg til en bedre tilværelse på ditt nye tjenestested!

I og med at et skoleår er over, og for noen også kadetttilværelsen, så er det behov for nye krefter i KAFO. For min egen del kan jeg se tilbake på to meget lærerike og utfordrende år som leder av KAFO, og jeg er utrolig glad for at jeg tok utfordringen når anledningen var der. Dette er to år jeg ikke ville vært foruten. Selv om det er en stund til landskonferansen og valg av nytt landsstyre vil jeg likevel oppfordre deg til å ta kontakt med ditt lokale KAFO-styre og være med på å dra lasset videre. KAFO er en underorganisasjon i BFO av og for kadetter som jobber for å sikre kadettene rettigheter og forhold under utdanning, og DU kan være med på å påvirke kadettene fremtid.

God sommer og lykke til videre!

Anders Fiskerstrand
Leder KAFO

Gratulerer, kjære kolleger!

Mange av oss har i disse dager byttet ut S-ene med sersjant- eller kvartermesterdistinksjoner. Vi har lagt et minnerikt år bak oss; - et år som har gitt oss utfordringer, personlig vekst og kanskje venner for livet. Forhåpentligvis kjenner dere nå den samme stoltheten som dere gjorde da dere kom inn på befalsskolen. Og vi har grunn til å være stolte over det vi har vært igjennom! Andre må spare denne stoltheten enda litt til før de kan tre inn i befalsstanden. Vi som nå er nygraduerte ønsker dere fortsatt lykke til!

"Plikttjenesten gikk så fort", sier mange jeg snakker med. Jeg håper vi alle får en interessant plikttjeneste, med mange utfordringer og gleder. Får vi det, vil tida gå fort. Noen av oss vil komme til å fortsette i Forsvaret, andre får kanskje ikke muligheten til dette, og mange velger å komme seg videre med skolegang eller i arbeidslivet. Uansett har tiden i Forsvaret utstyrt oss med en god oppakning på ferden videre i livet.

På befalsskolen har vi fått lov til å prøve oss frem. Vi har fått lov til å feile for å kunne trekke lærdom. Vi er fortsatt "bare" mennesker når vi nå er ferdige med første delen av utdannelsen vår, selv om vi vel har modnet noe i løpet av året som har gått.

Likevel vil vi nå kunne komme i situasjoner der vi ikke kan tillate oss å feile: Vi vil få ansvar for materiell og personell, noe som krever at vi er fokuserte og sikre på det vi skal gjøre. Det finnes mange eksempler på at nyutdannede sersjanter eller kvartermestere har påtatt seg oppgaver som de ikke var i stand til å gjennomføre på en forsvarlig måte. Noen ganger har dette dessverre også fått alvorlige følger. Vi må ta oss den tida som trengs, og vi må spørre dersom vi trenger svar. En blir ikke verdensmester av ett år på befalsskolen. Mange vil kanskje oppleve at noe av oppfølginga ute i avdeling uteblir, men da er det enda viktigere å sørge for at du settes i stand til å løse oppdragene du får.

Forsvaret er et hierarkisk system. Vi har nå fått en del rettigheter som følger med den nye graden vår. Men med rettigheter følger alltid plikter. Når vi er blant soldater skal vi opptre som forbilder og kunne stille de samme krav til oss selv som til dem. I SoldatNytt nr. 5, stilles følgende ledende spørsmål til forsvarssjef Sverre Diesen: "Er det akseptabelt at befal kaller soldater for jenter, småjenter, homser eller lignende når de ikke løper raskt nok, jobber godt nok eller spiser fort nok?"

Svaret fra Diesen er ikke overraskende "nei". Vi må være forberedt på å møte soldater som ikke har den samme motivasjonen for tjeneste i Forsvaret som det vi selv har. Soldatene våre ønsker en så meningsfull og minnerik førstegangstjeneste som mulig. Det kan de få om vi stiller krav til dem, gir dem utfordringer og behandler dem med respekt. Vi må vinne deres tillit og gi dem mulighet til å vinne vår. Gi dem ros når andre hører, og gi negative tilbakemeldinger under fire øyne.

Uansett, kjære kolleger, vi ble utvalgt, vi gjennomførte og vi er de som er best skikket til å ta fatt på de oppgavene vi nå får! Nyt sommeren og møt skjerpede tilbake!

God sommer!

Ola Vassli
Leder BESO

BESO

HANS MAJESTET KONGE INNTOK STOCKHOLM

Publikum ble imponert over våre gardister.

Major Amundsen dirigerte sine gardemusikanter i kjent stil.

Forsvarsattaché i Stockholm, kommandør Gunnar Heløe i samtale med en kollega fra Svea Livgarde.

Hans Majestet Kongens Gardes fane var på plass under oppvisningen ved det kongelige svenske slott.

Stockholmere og turister holdt pusten noen sekunder, da Garden kom marsjerende opp mot slottet.

NS GARDE

Kommandør Helø gir ros til dirigenten etter konserten på torget.

Helgen den 21. og 22. juni var norske gardister igjen på plass i Stockholm. Det er snart 117 år siden våre norske gardister forlot Stockholm og sitt vaktoppdrag for svensk-norske konger (Oscar den I, Carl den IV og Oscar den II). HMKGs Musikk og Drillkontingent (3. Gardekompani) var invitert til Stockholm som en del av 100-års markeringen for unionsoppløsningen. Tusenvis av turister og Stockholmere lot seg imponere av feiende norske toner og taktfaste og presise drillgardister som marsjerte gjennom Stockholms gater på vei til det kongelige slott for å delta på vaktavløsningen.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Hans Majestet Kongens Gardes Musikktrupp og Drilltrupp satte norske farger på den svenske slottsvaktavløsningen både lørdag og søndag. Marsjen gjennom Stockholms gater startet fra den gamle gardekasernen kalt Norra Kasernen, der norske gardister holdt hus fra 1856 til 1888. Vel fremme ved det kongelige slott, imponerte de så vel svensker som fremmøtte turister, da de gjennomførte hele drillprogrammet for 2005. Musikktruppen avholdt også en flott konsert på søndag, utenfor Nobel-museet, et steinkast fra slottet, hvor de fremførte så vel svenske som norske musikkstykker til stor applaus fra de mange fremmøtte. Det var unektelig et flott syn å se våre gardister i Stockholm.

Offisersbladet møtte også Forsvarsattaché

i Stockholm, kommandør Gunnar Helø, som kunne fortelle om hektiske dager med svært varierte gjøremål, noe som ifølge Helø er med på å gjøre jobben spennende. Han kunne fortelle om svenskenes meget positive holdninger til de mange norske markeringene i Stockholm, blant annet 17.mai og nå markeringen av unionsoppløsningen. Gunnar Helø kom for øvrig fra jobben som statssekretær i Forsvarsdepartementet, og synes avbrekket fra de politiske korridorer kan virke positivt. Som Forsvarsattaché arbeider man på mange nivåer, helt fra enkle administrative gjøremål, til mer krevende kontakt med svensk forsvarsledelse og industri. Til tider er det høyt tempo, men det er jo det som gjør at jobben som Forsvarsattaché er utfordrende, sier Helø til Offisersbladet. Kommandøren har for øvrig svensk kone og to barn, som prater svensk like godt som norsk.

KNM BERGENS SISTE ANLØP I BERGEN HAVN

F301KNM Bergen benyttet pinsen til å anløpe Bergen havn for siste gang under kommando. Om kort tid hales kommando, og skipssjefen ombord, orlogskaptein Bjørn Egenberg. Under innseilingen markerte fregatten det historiske ved å avfyre terneraketter på Byfjorden, før de stevnet inn mot Vågen og Bergenhus festning. Fra Bergenhus Festning ble det saluttert med to skudd hvorpå KNM Bergen svarte med ett skudd. Langs Vågen ble det respondert fra sivile fartøyer og på en uvanlig pen dag i Bergen hvor regnet glimret med sitt fravær, besørget vannkanoner for at det som vanlig var vann i luften...

Når sommeren er over, er også KNM Bergens tid som operativ fregatt over. Det arbeides med planer for å bevare fregatten som et flytende museum og en gang i nær fremtid vil vi kanskje kunne komme ombord på KNM Bergen under det vaiende flagget. Hvor det flytende museet skal anvises kaiplass, det vites ikke, men det hadde ikke vært så dumt med fast plass ved Bergenhus festning, rett under statuen av Kong Haakon i sin admiralsuniform!

*Tekst og foto: Rolf J. Ledal,
OTV Vestlandet*

VETERAN FLYDAGER

Det er hektiske veteranflydager på Kjeller flyplass i disse dager.

Gamle gode todekkers Tiger Moth, skoleflyet Cornell og litt yngre SaaB Safir er stadig å se i luftrommet over Romerike. For en flyentusiast er lyden og siluetten gjenkjennbar, når de erverdige veteraner viser seg frem i lufta. La oss håpe at de får beholde flystripa på Kjeller flyplass.

holst.clausen@bfo.no

F-16 JAGERFLY 25 ÅR

I år feirer våre F-16 jagerfly 25 års tjeneste i det norske luftforsvar. Utredningen om innkjøp av nytt jagerfly som erstatning for F-104 Starfighter og

F-5 Freedomfighter startet på slutten av 1960-tallet.

Kjøp av nytt jagerfly var også den gang meget omdiskutert, men ble en udiskutabel suksess, når vi idag ser tilbake på de 25 årene som F-16 har vært i tjeneste. Med Midlife Update programmene (M1-M2-M3) hvor

flyene blir modernisert med det siste av høyteknologi, er våre F-16 fortsatt et meget allsidig og avansert jagerfly.

Offisersbladet vil i neste utgave ha en artikkel om alt fra anskaffelsesprosessen, samt bilder og kommentarer fra piloter som har fløyet F-16 i løpet av 25-års perioden.

holst.clausen@bfo.no

NORGE I UNION MED SVERIGE

1814 kom Norge i union med Sverige, og i

1818 ble det bestemt at Norge skulle bruke det svenske flagget, bare med et hvitt kryss på rød bunn i øverste venstre hjørne. Men nordmennene som hadde laget sin egen grunnlov, ville ha sitt eget flagg også. Og i 1821 ble det flagget vi bruker i dag laget. Det var Fredrik Meltzer som tegnet flagget.

I 1844 kom en lov som sa at det norske og det svenske flagget skulle ha unionsmerke i den øverste firkanten. "Sildesalaten" ble merket kalt. Mot slutten av unionstiden ble det reist krav om et rent norsk flagg, og dette ble en av de store kampsakene under unionsstriden. Først i 1898 ble det lov å bruke flagget slik vi kjenner det, og i 1905 ble dette det offisielle norske flagget.

FLOTT MARKERING PÅ

OSCARSBORG FESTNING

Selv ordførerne fra Hurum og Sogn hadde iført seg tidsriktig antrekk.

Hans Majestet Kongens Gardes drill- og musikktropp satte en ekstra spiss på arrangementet.

Museet har spesialsydd uniformer fra århundreskiftet.

Museet på festningen er verdt et besøk.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

Den 8. juni i strålende vær fikk de alt for få fremmøtte tilskuere og gjester oppleve en flott dag på Kaholmene med Oscarsborg festning. Som et ledd i markeringen av 100-års feiringen av Norge som selvstendig nasjon, fikk vi på festningens historiske grunn, se årets drilloppvisning fra Hans Majestet Kongens Gardes musikk og drillkontingent (3. Gardekompani), samt en flott oppvisning fra Forsvarets hundeskole, der lydighet og samspill mellom hundefører og hunden fungerte perfekt. Små og store benyttet også dagen til å se seg om på festningen, klatre på kanonene og få med seg litt historie i det fine museet.

Til 21 skudds saluttt fra fire saluttkanoner

betjent av Heimevernet, ble unionsflagget (heist opp for anledningen) firet, og det norske flagget heist. Over 300 skolebarn ikledd teltduk og med hjelm på hodet, stilte under seremonien opp på paradeplassen sammen med Garden. For noen av elevene ble det nok en forsmak på eventuell tjeneste i Forsvaret, og for alle, en opplevelse for livet.

Blant de spesielt inviterte gjester, fant vi blant andre tidligere kommandanter og krigsveteraner som har tjenestegjort på festningen. Ordførerne fra Sogn og Hurum var også invitert, og var for anledningen ikledd tidsriktig og korrekt sjakett med flosshatt og selvfølgelig med sine ordførerkjeder rundt halsen.

Museet på festningen bidro i stor grad til å skape den historiske stemningen på festningsområdet, med flere av sine medhjelpere, deltidsansatte og andre trofaste entusiaster ikledd gamle uniformer og kjoler fra tiden rundt århundreskiftet. Museet hadde også en flott utstilling ute, som viste hvordan en teltplass fra 1905 så ut, og der hang faktisk unionsflagget ("sildesalaten"). Det er og blir en opplevelse å vandre rundt på Oscarsborg festning, både for små og store. Offisersbladet anbefaler alle, i løpet av sommeren, å legge turen ut til denne historisk svært viktige festningen, som ligger der som en perle i Oslofjorden.

Felles opptak og seleksjon til befallsskolene (FOS BS 05), gjennomføres ved Luftforsvarets skolesenter (LSK) i perioden 24. juli – 11. august. Fjorårets pilotprosjekt er videreført, og planleggingen av årets gjennomføring er godt i gang. Søndag 24. juli møter ca 550 håpefulle kandidater på Kjevik. Ca 200 befall og sivile vil være involvert i FOS BS 05, herunder støtteapparat og seleksjonsbefall. FOS BS 05 er etablert som en felles inngangsportal til en grunnleggende befallsutdanning uavhengig av utdanningsretning.

FELLES FOKUS MOT FELLES

– RELEVANT OG TILLITSKAPENDE

Tekst: Kaptein Frank Håland
Foto: Torstein Liene, Media LSK

Hvem er med ?

Årets FOS BS 05 er initiert av Forsvarets skolesenter (FSS), og følgende befallsskoler deltar:

- Hærens Befallsskole (HBS)
- Forsvarets Ingeniør Høyskole (FIH)
- Forsvarets Tekniske Befallsskole (FTBS)
- Forsvarets Militær Politiskole (FMPS)
- Luftforsvarets Befallsskole (LBSK)

For at opptaket skal ha best mulig kvalitet, bidrar også Vernepliktsverket (VPV),

Forsvarets Institutt for Ledelse (FIL) og Forsvarets Mediesenter (FMS) med sin spesialkompetanse og erfaring.

Fokus på kvalitet, effektivitet og fleksibilitet

En nøkkel til fremtidig suksess er å selektere de rette personene til aktuelle skoleplasser i Forsvaret. FOS BS 05 er med på å gjøre seleksjonsprosessen bedre og mer effektiv. Prosessen starter allerede ved søknadsbehandlingen hvor det i år er lagt ned ekstra ressurser for å sikre at de rette personene blir kalt inn til opptak. Ved å samle befallsskolene på ett sted, muliggjør en også en kraftsamling av seleksjonskompetanse i Forsvaret. Kraftsamling av kompetanse og felles retningslinjer

for gjennomføring av seleksjon sikrer kvaliteten av våre fremtidige befallingsmenn.

FOS kandidatkontor sammen med VPV sørger for en best mulig personellbehandling av de kandidatene som ikke får tilbud om militær utdanning. VPV sin aktive rolle under FOS BS 04 var med på å overføre mange kvalifiserte kandidater til førstegangstjenesten. En samlokalisering muliggjør også overføring av kandidater mellom skolene i løpet av seleksjonsperioden. Dette er med på å skape flere muligheter for kandidatene, samtidig som Forsvaret totalt sett får inn bedre befallselever.

En kort seleksjonsperiode på tre uker hvor 550 kandidater skal vurderes, krever

Støttespillere: ca 200 befall og sivile er involvert i støtteapparatet og som seleksjonsbefall.

MÅL

Faksimile: FOS BS 05 nettsted på www.mil.no

en effektiv gjennomføringsplan. Under FOS BS 05 gjennomføres det mange aktiviteter parallelt slik at kandidatene får minst mulig ventetid. Opptaket legger opp til testing av kandidatene, samtidig som ledig tid fylles med grunnleggende utdanning. På denne måten får kandidatene et godt bilde av hva som venter, samtidig som de allerede har startet sin militære utdanning. Det foregår også parallelt en kompetanseheving av befalet som er involvert i seleksjonsprosessen. Det er viktig at befalet er spisset mot de oppgavene som skal utføres for å få kvalifiserte vurderinger fra både intervju, teoretiske prøver, caser, feltøvelse, utdanningssituasjon osv.

Den enkelte skoles behov

Vil et effektivt seleksjonsprogram overskygge behovet til den enkelte skole? NEI! Under FOS BS 05 legges det opp til en trinnvis utvikling hvor det legges inn mer og mer fleksibilitet for å ivareta individuelle behov fra den enkelte skole. Den første uka, opptaksuka, er preget av mange kandidater som skal gjennomføre et fast felles rulleringsprogram. Noen av skolene gjennomfører også egne teoretiske prøver, men det legges opp til lite tilpasninger ift individuelle behov. Feltøvelsen som foregår i andre uke planlegges også felles, men det vil være muligheter for skolesjefene å gjennomføre aktivitet tilpasset den enkelte skole.

I løpet av den siste og tredje uke legges

det opp til testing av de resterende kandidater etter behov. På denne måten ivaretar FOS BS 05 behovene til den enkelte skole.

FOS BS 05 er et relevant verktøy for å selektere fremtidige militære ledere. Ved å ha felles fokus mot felles mål viser vi resten av samfunnet at Forsvaret har et profesjonelt apparat som sørger for god personellbehandling og en god lederseleksjon. Dette er med på å skape tillit til Forsvaret.

Følg med på FOS BS 05 sitt eget nettsted www.mil.no eller på intranettet, om du vil holde deg oppdatert.

Fysiske tester: 3000 meter løpetest er en av de obligatoriske fysiske tester kandidatene må gjennomføre i løpet av den første uka.

Dagbladet.no**TIPS
OSS:**22 20 00 00
1000tipset@dagbladet.no
SMS/MMS til 1937 merket TIPS

I følge Dagbladet låner Forsvarsminister Kristin Krohn Devold stemmen til Valiants mor, Elsa i den animerte duekrigsfilmen «Valiant». Etter det Ryktebørsen erfarer, er dette et ledd i forsvarsministerens valgforberedelser, eller forberedelser til valgresultatet. Fra upålitelig hold i departementet får Ryktebørsen vite ministeren regner med å få mer tid til tegnefilmer utover høsten.

Farsunds Avis

— fra hav til hei siden 1889 —

I følge Farsund Avis ønsker Arbeiderpartiet nå å kjøpe tilbake Lista Flystasjon som nylig ble solgt/ gitt bort. Skifte Eiendom ga kjøperen 11 millioner på kjøpet. Nå vil Ap kjøpe tilbake flystasjonen for 18 millioner. Etter det Ryktebørsen kjenner til kan det også være aktuelt å kjøpe tilbake FO-bygget på Huseby. Kjøpesummen er ikke kjent, men fra usentrale kilder i Departementet er det viktig at etableringen av Forsvarets integrerte ledelse ikke blir billigere enn en fregatt.

ForsvarsnettDet norske forsvars
offisielle informasjonstjeneste

Forsiden Aktuell Presse Pekere Fakta Send spørsmål

I følge Forsvarsnett forblir kystvakt-helikoptrene på Bardufoss. Generalmajor Stein Nodeland sier at Luftforsvaret anbefalte å samle helikoptrene til Sola, og at man ikke har endret oppfatning omkring saken. - Dette ville gitt Forsvaret en del operative synergier og vært mere kosteffektivt. Når det er sagt vil vi selvsagt lojalt følge opp Stortingets vedtak, sier generalinspektøren. Etter det Ryktebørsen erfarer, betyr dette at neste omkamp ikke kommer før etter valget.

NYE TROMS

Lokalavis midt i Troms

I følge Nye Troms, krever Pål Nygaard i Norges Offisersforbund å få innsyn i Hærens utkast til generalplan. Dette kravet har blitt avvist av fungerende sjef TRADOK. Etter det Ryktebørsen er kjent med, er fungerende sjef TRADOK av den oppfatning at han like gjerne kan sende generalplanen til avisene selv.

Quebec

Lykkelig er det land som har en kjedelig historie, heter det i et gammelt munnhell. Canada går for å ha en kjedelig historie, men som de fleste andre nasjoner har den fått sin nåværende form gjennom strid.

Tekst: Trond Sætre

På 1750-tallet var kolonimaktens deling av Nord-Amerika på langt nær avklart ennå. Den såkalte Sjuårskrigen (1756-1763) ble utkjempet mellom europeiske stormakter, men dreide seg mye om koloniene. Statsminister William Pitt forsto den økonomiske nytten av å kolonisering, og under hans regjering gikk Storbritannia inn for å fjerne fransk innflytelse i Nord-Amerika.

Frankrikes viktigste skanse, Quebec by, lå ved utløpet av St. Lawrence-elva, og britene valgte den opplagte planen å sette inn hovedangrepet herfra. Sommeren 1759 foretok den britiske flåten en rekke ferder langssetter elva for å speide etter mulige, brukbare landingssteder. Flåten ble ledet av admiral Charles Saunders, men en ung offiser, majorgeneral James Wolfe, var utpekt til å lede selve angrepet. På fransk side sto de to markiene Montcalm og Vaudreuil. Til sammen hadde de kommandoen over 12 000 mann, men mens Montcalm var en erfaren offiser, hadde Vaudreuil bakgrunn som militsleder uten vanlig militær erfaring. De hadde ikke det beste utgangspunktet for å samarbeide, og faktum var at de ikke kunne fordra hverandre.

For å hindre forsyninger gikk den britiske flåten stadig mer drastisk til verks, og satte ved flere anledninger fyr på gårdsbruk, fort og depoter. Blokaden var svært effektiv, og Wolfe begynte å gjøre klar den siste fasen av aksjonen. Forholdene lå nå til rette for et angrep. I begynnelsen av september innkalte

han offiserene sine til et møte der de ble enige om at hovedstyrkene skulle forsere klippene ved stranden utenfor Quebec by. Franskmennene regnet ikke med at det var praktisk gjennomførbart å gå i land der, men Wolfe hadde oppdaget en sti mellom klippene som var ferdig for hæren. Denne ville lede de britiske styrkene til Abraham Plains, en oversiktlig mark rett utenfor byen. Stedet var velegnet for slag, og dessuten kunne de sperre kommunikasjonslinjene til Montreal derfra. Om morgenen den 13. september fikk franskmennene øye på Wolfes hær som beveget seg mot Abraham Plains. Samtidig gjorde Saunders flåte et utfall mot byen Beauport litt lenger sør, og sørget for fransk usikkerhet om hvilket angrep som var en avledning.

Montcalms rådgiverne foreslo at han skulle vente på forsterkninger. I stedet ga markien marsjordre med en gang, noe som i ettertid viste seg å være en taktisk feil. Vanligvis gikk Montcalm for å være en forsiktig og beregnende leder. Når han denne gangen valgte å gå til motangrep straks, var det trolig fordi han fryktet at de britiske soldatene skulle legge seg i skyttergroper rundt byen. I øyeblikket hadde han 4500 mann til rådighet, omtrent det samme som britene. Bare halvparten av dem var regulære tropper; de andre var fra militsen. Problemet med dette ble snart tydelig.

De franske troppene ble satt i bevegelse og begynte å skyte. Mens de ordinære troppene avfyrt massive salver, ladet om og deretter beveget seg videre framover i flokk, hadde militsfolkene for vane å gå ned på kne når de ladet om, dette for å kunne sikte på et lavere mål. At forsvarshæren kjempet på to

ulike måter, førte til forvirring i rekkene. Dessuten var de stadig for langt borte til å gjøre noen vesentlig skade på fienden. Britene var foreløpig passive, og holdt seg i dekning for ilden. Først da den franske hæren var 50 meter fra dem, begynte de å skyte med fulladete musketter. I det massive angrepet ble forvirringen hos franskmennene total, og britene fikk overtaket med en gang. Montcalm ga ordre om retrett.

Slaget var over etter bare en halv time, men begge kommandørene satte livet til. Wolfe ble truffet på tre steder og døde på slagmarken. Montcalm ble rammet av kanonild og måtte føres bort. «Dette er ingenting» forsikret han soldatene sine, men allerede tidlig neste morgen døde han på sykehuset. Forsterkningene til Montcalms nestkommanderende, Louis-Antoine de Bougainville, kom nå hastende nordfra mens Vaudreuils armé var på vei fra Beauport. Men begge kommandører kom for sent. Etter en kort beleiring kapitulerte Quebec by til britene den 18. september 1759.

Slaget ved Quebec var ikke helt slutten på krigen mellom Frankrike og Storbritannia i den nye verden, men det var den mest avgjørende hendelsen. Britene kontrollerte nå St. Lawrence-elva, som var inngangen til provinsen Quebec. Da også Montreal ble erobret i 1760, opphørte alle kamphandlinger i Canada. Paris-traktaten, som i 1763 gjorde slutt på sjuårskrigen, tvang Frankrike til å avstå alle kolonier i Nord-Amerika.

Men uten en felles fiende begynte den amerikanske aversjonen mot kolonistyrer å bygge seg opp. Litt sør for Quebec var opprøret nært forestående.

BFOs KONGRESS 2005

Den sjette ordinære kongressen i BFO ble avviklet på Grand hotell i Oslo fra 1. - 3. juni. Ikke uventet ble Didrik Coucheron gjenvalgt som leder for nye tre år, og heller ikke uventet fikk han igjen med seg sin nestleder Eivind Røvde Solberg.

Kongressens yngste delegat, befalelev og BESO-leder Ola Vassli på talerstolen.

Didrik Coucheron takker Forsvarssjef Sverre Diesen etter foredraget under åpningen av Kongressen.

Didrik Coucheron og Eivind Røvde Solberg er nettopp valgt ved akklamasjon som leder og nestleder for de kommende tre år.

Brigader Gunnar Lundberg overrekker en sjekk til leder BFO, når HOFs legat nå overføres for videreføring av legatet i BFOs regi.

Komikergruppen "Raske Menn" overrasket med en opptreden som viste seg å bli hysterisk morsom.

Fra valgkomiteens "time-out" under forhandlingene.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

På kongressen møtte 69 utvalgte delegater fra BFOs store korps av tillitsvalgte i Forsvaret, sammen med BFOs Hovedstyre, sekretariat og inviterte gjester. Kongressen må betegnes som svært vellykket og kan oppsummeres med ordene kontinuitet – fornyelse – samhold og fornyet vilje til felles innsats for BFOs medlemmer og Forsvarets beste i den nye kongressperioden på tre år.

Kongressens funksjon

Kongressen er BFOs høyeste organ, og avgjør blant annet hvem som skal lede

organisasjonen i kommende treårsperiode. Delegatene var meget fornøyd med beretningen fra den treårige kongressperiode som nå er avsluttet, som blant annet oppsummerte BFOs virke i perioden, budsjettstyring, samt nåværende økonomiske situasjon, som for øvrig er svært god. Sentralt og tidkrevende var som alltid kongressens gjennomgang og korrigeringer av BFOs vedtekter. I tillegg til det, avgjorde kongressen hvilke satsningsområder det skal fokuseres på i kommende treårsperiode. Dette er omtalt i BFOs Handlings- og prinsippprogram for 2005 – 2008, som med mindre justeringer ble vedtatt, og som sendes ut som vedlegg

til tjenestegjørende befall med denne utgave av Offisersbladet. Begge programmene vil i tillegg bli lagt ut på www.bfo.no

Også på denne kongressen var det flere innsendte endrings- og korrigeringsforslag til BFOs vedtekter, med påfølgende og nødvendige debatt og ordvekslinger knyttet til disse.

Kongressen valgte et nesten helt nytt BFO hovedstyre, i tillegg til flere andre komiteer og utvalg. Offisersbladet vil i neste utgave presentere det nye hovedstyret, og benytter som kongressen også gjorde, anledningen til å takke det gamle hovedstyret for den konstruktive og meget

Ett yrke – én organisasjon

gode jobben de har gjort i forrige kongressperiode.

Flott ramme rundt kongressen

Kongressen fikk en verdig åpning, da leder BFO etter å ha ønsket alle velkommen overlot kongressen til Forsvarets Stabsmusikkorps, som med sin sedvanlige dyktighet spilte noen gode gamle militære marsjer. En verdig åpning for en arbeidstakerorganisasjon i Forsvaret. Under åpningen holdt Stortingets Visepresident Inge Lønning en tale til forsamlingen og Forsvarssjef Sverre Diesen holdt et foredrag om situasjonen i dagens og morgendagens forsvar. For å lette litt på stemningen før

kongressforhandlingene skulle starte, var komikertrioen "Raske Menn" leid inn. De sørget for gaplatter da de fremførte norgeshistorien på fem minutter, og i tillegg med sin intelligente humor gjorde narr av alt fra Forsvarsminister, NOFs Peder A. Moe og enkelte av BFOs tillitsvalgte.

I løpet av kongressen var også anledningen kommet for å vise frem BFOs nyproduserte videoer, som informerer og reklamerer for den største og beste befalsorganisasjonen i Forsvaret. Det er produsert fire videoer, som skal brukes i fremtidig informasjons- og rekrutteringsvirksomhet. Det vil også bli lagt ut video på BFOs hjemmeside. BFO

hadde også leid inn Karin Fevaag Larsen fra "Ny Giv", som etter lunch på kongressens andre dag, med sjelden munnrapphet og lynrask humor, livet opp i forsamlingen med foredrag om positivitet i hverdagen. Etter lange timer i en kongressal, kommer slike innslag godt med. Konklusjonen ble at BFOs sekretariat hadde tilrettelagt kongressen på en meget god måte, og at delegatene kunne reise hjem med fornyet tillitt og tro på et solid BFO i fortsatt vekst.

Ett yrke – én organisasjon

BFOs KONGRESS 2005

Noen av BFOs samarbeidspartnere benyttet anledningen til å markere sine medlemsfordeler under pausene i kongressforhandlingene. Forsvarets Personellservice (FP), NetCom, Oslo TeleCom, DnB Kort/American Express, EquipeNor og EntertainNet for å nevne noen.

Øivind Sølberg ble meget beveget, men ikke desto mindre glad over å bli tildelt den høythengende prisen. Her gratuleres han av brigader Arne Skjerpe rett etter overrekkelsen.

BFOs GYLNE BLINK

Denne utmerkelsen ble innstiftet i 2003 og skal utdeles til en tillitsvalgt som har hatt lokale, regionale eller sentrale tillitsverv. Aktuelle kandidater skal i tillegg til å ha et stort "BFO-hjerte", og i BFO sammenheng, beherske kunsten å behage og more sine meningsfeller ved sitt nærvær, eller sitt fravær. Det viktigste med hele prisen er å ha en utmerkelse som skal kunne gis til en person som har gitt av seg selv til BFO over mange år. Den Gylne Blink henger svært høyt og det er BFOs områdetillitsvalgte som har innstiftet den, og er således en anerkjennelse fra "grasrota" i BFO. I 2005 gikk prisen til Øivind Sølberg med følgende begrunnelse:

Årets prisvinner av BFOs gylne blink har i likhet med de to foregående mottakerne (Trond Sjøtun og Jan Smidt) lang fartstid innenfor BFOs tillitsvalgtkorps. Prisvinneren har på mange måter dedikert sitt yrkesaktive liv til å få saker og ting til å snurre rundt uten knirking og ulyder. Både som tillitsvalgt og offiser har årets

mottaker lagt stor vekt på godt samspill og smidighet.

Fra årets prisvinneres tjenestehistorikk kan det røpes at tjenesten begynte en januardag for snart 30 år siden. Den 4. januar i det herrens år 1977 møtte årets mottaker til tjeneste i Forsvaret. Etter rekruttskole og grunnleggende fagutdanning gikk veien til kalkanten, og da regner jeg med at alle forstår at det også i år er en sjøoffiser som snart skal reise seg og motta BFOs gylne blink. De første årene ble tilbrakt på korvetten KNM Sleipner, hvor han helt sikkert fikk anledning til å lære kysten å kjenne. Dog kanskje havnene mer enn selve kysten siden arbeidsdagen ble tilbrakt nede i kjelleren hvor han som nevnt tidligere sørget for å få ting og tang til å snurre jevnt og stødig. Etter noen år på korvett var det klart at det fantes andre utfordringer enn fartøy med stålskrog, og etter endt maskiningeniørutdanning bar det om bord på minesveiper hvor tiden

ble brukt til å jage barkebillene ut av det gamle treskroget. Men det er bare så mye en mann kan holde ut på gamle treskrog av det mest langsomme slaget. Etter et lite intermezzo på KNM Æger, sikkert for å sjekke ut om det var like kjedelig som KNM Sleipner var det duker for en karriere i litt høyere tempo. MTB-livet ventet, og det var nok tjenesten her som første gang førte årets prisvinner inn i BFOs ruller som heltids tillitsvalgt.

Årets prisvinner har som tillitsvalgt innehatt de fleste posisjoner i BFO. Han har i løpet av sin tid også innehatt vervet som nestleder i BFO. De siste årene har han primært benyttet til å jobbe med omstilling av både Forsvaret og BFO. Han har også ledet BFOs evalueringsutvalg, vært leder av valgkomite, deltatt i BFOs organisasjonsutvalg. Og i dag står han her som delegat for Region Vest – Øivind Sølberg!

Høytidelig Sertifiseringsseremoni

på Akershus Festning for nye prosjektledere i forsvaret

Mandag 30. mai ble 13 kandidater utnevnt med tittelen *Sertifisert prosjektleder i Forsvaret* etter å ha kvalifisert seg gjennom Forsvarets fellesprogram i prosjektledelse. Sertifiseringen ble holdt på Akershus Festning med stabsmusikken til stede, og avsluttet med en velsmakende lunsj ved langbord med høye kandelabere. Rundt 50 mennesker var til stede, blant disse var Kommandør Thomas T. Wedervang, Sjef Forsvarets Forvaltningsskole, Flaggkommandør Morten Jacobsen, Sjef FLO/Materielldivisjonen og John Arild Korsnes, FLO/Materielldivisjonen, som blant annet er sentral i arbeidet med nye PRINSIX. Også FD var representert. Forsvarets Mediasenter var invitert til å dekke begivenheten.

Håvard Skogmo, Roar Eggen, Frode Bakken, Sture Chr. Linde, Bjørn Harald Rasmussen, Egil Strøsvåg, Bård Øina, Asbjørn Bjellånes, Morten Evensen, Stein Granberg, Lars Petter Bakkeng, Terje Fossnes. Ikke tilstede: Tor-Børre Haugnes

Prosjektledelse - en profesjon på lik linje med operativ virksomhet

Kommandør Wedervang innledet dagen med å sette prosjektlederprogrammet i strategisk sammenheng: *Programmet har som hovedmålsetting å bidra til å oppnå Forsvarets strategiske målsettinger gjennom profesjonell utvikling, planlegging og gjennomføring av prosjekter.*

Skolesjefen fremhevet hvordan programmets mål støtter oppunder de nyutdannende prosjektledernes anbefalinger til bedre prosjektstyring. Programmet har som mål å sikre et ensartet rammeverk og terminologi i Forsvarets prosjekter. Det vil skape et grunnlag for nettverksbygging og erfaringsoverføring, og legge forholdene til rette for organisatorisk læring. Programmet vil sikre implementering av PRINSIX og nytt investeringssystem, og klargjøre myndighet og ansvar i hele prosjektløpets lengde.

Med anerkjennelse av prosjektledernes kompetanse, skisserte Wedervang Forsvarets fremtidige forventninger til de sertifiserte. De skal sikre anvendelsen av PRINSIX i prosjektene, utvikle "god praksis" i styring av prosjekter og de skal lede an i å skape et prosjektnettverk i verdensklasse i Forsvaret. Dette er viktige strategiske grep i utviklingen mot en samlet organisasjon med god styring på investeringer og effektiv prosjektledelse. Han uttrykte også forhåpninger om at flere av prosjektlederne i Forsvaret utdanner seg videre mot den internasjonale sertifiseringen som prosjektleder, *Project Management Professional®*.

Økt krav til profesjonalitet

Forsvaret omsetter ca 10 milliarder årlig gjennom prosjekter. Etterspørselen etter folk med dokumentert kompetanse til å sikre optimal prosjektstyring, vil øke betraktelig i fremtiden. Et sentralt virkemiddel for å styrke prosjektene er å sørge for at flest mulig får tilbud om effektiv opplæring innenfor prosjektarbeid og prosjektledelse.

-Opplæring og forståelse av nye PRINSIX (Forsvarets prosjektmodell) står så sentralt at alt prosjektpersonell som mener å ha behov, får anledning til å gå kursene. Gjennomføringen avpasses med tilgjengelig tid, og tildelinger til kompetanseutvikling, uttalte, Morten Jacobsen, FLO/Materiell.

Styrking av Forsvarets Prosjekter

Kandidatene har nå et meget godt grunnlag for å diskutere prosjektutfordringer og fremme løsninger som kan styrke videre prosjektgjennomføring og opplæring i Forsvaret. De møtes til diskusjoner på nettet der alle kandidatene skal engasjere seg i 20 aktuelle emner som belyses med egne erfaringer og kunnskap. I de siste ukene skal kandidatene lage en individuell caseoppgave og etablere anbefalinger til hvordan utfordringene best kan håndteres videre i Forsvarets prosjekter. Faglig veileder følger diskusjonen på nettet og stiller krav til engasjement, refleksjon og nytenking.

Ny og spennende karrieremulighet

Forsvaret satser nå på prosjektledelse som karrierevei på lik linje med operativ ledelse. Behovet for dyktige medarbeidere med prosjektkompetanse er stort, og fagområdet er i sterk vekst uten at antall kvalifiserte utøvere vokser i samme takt. Forsvaret trenger denne kompetansen så sterkt at de strekker seg langt for å spandere utdanningen.

Det vil være behov for flere hundre medarbeidere med dokumentert prosjektlederkompetanse i årene fremover. For å sikre et høyt kompetansenivå, kan man nå videreutdanne seg gjennom prosjektlederprogrammet som arrangeres i samarbeid med Metier Project Management Academy. Dette fellesprogrammet fører frem til sertifisering og gir 30 studiepoeng. Flaggkommandør og sjef FLO/Materiell, John Arild Korsnes, snakket engasjert om betydningen av prosjektprogrammet.

-Kombinert med fokus på nettverksbygging og erfaringsoverføring, skal programmet bidra til å skape et felles, teoretisk rammeverk og felles prosjektterminologi. Vi ønsker å få opp fokuset på prosjektmetoder i Forsvaret. Vi ser store gevinster i at folk gjør ting likt. Da blir det også lettere å utveksle erfaringer, sa han.

OMSTILLINGSBREV NR 4/2005

Sommeren nærmer seg med stormskritt og med dette arbeidsgivers iver etter å få ferdige saker. BFO har de siste 3 år bedt om at arbeidsgiver peker ut en instans som koordinerer arbeidsgivers kontakt opp mot de sentrale organisasjoner – dette synes umulig og det går utover medbestemmelsen. De tillitsvalgte har også et krav på et forsvarlig arbeidsmiljø. Forsommeren har vært hektisk, med mange store saker – de mest arbeidskrevende har vært enkeltsaker, FLO, RSF og Forsvarets Personellhåndbok, inklusive Tff kl 4 – Utdanning av befal.

Utviklingen av HR-organisasjonen

Partene, Forsvarsstaben (FST) og de sentrale organisasjonene (org) drøftet 2. juni etableringsdirektiv – lokal implementering av stillinger innenfor HR, personell-, organisasjon- og økonomiforvaltning m/personellvedlegg. Hensikten med etableringsdirektivet er å definere omfanget av arbeidet, føringer for organisering og dimensjonering, samt føringer for håndtering av prosessene. Den nye enheten er foreslått til å hete Forsvarets Personelltjenester (FPT).

BFO er sterkt kritisk til at FST har valgt å nedlegge Ressursorganisasjonen (RO). RO var oppe i nærmere 30 ansatte for 2-3 år siden, fra da av har RO blitt betydelig redusert. Nå videreføres kun relevante arbeidsoppgaver, men i dette ligger kun en bestillerfunksjon. Vi er redd for at arbeidsgiver nå setter bort de tjenester RO tidligere leverte til sivile konsulenter og firma. FST har inngått avtale om dette med et privat firma – BFO har bedt om at en økonomisk oversikt (nåverdiberegning) blir fremlagt.

Forsvarets regnskapsadministrasjon (FRA) og lønnsadministrasjon (FLA) blir enheter i FPT. Også Forsvarets boligjeneste (FBOT) skal innarbeides i FPT som egen enhet.

BFO har foreslått at man utarbeider en dreiebok for gjennomføringen av prosessene, men vi antar at arbeidsgiver mener at etableringsdirektivet er nok. En dreiebok vil sikre at prosessene blir styrt mht medbestemmelse, vernetjenesten og tempo og tidsforbruk. Dette vil gi berørte parter en langt større trygghet på at prosessene blir gjennomført i samsvar med lov- og avtaleverk.

Omstillingsprosjekt NEPTUN (SJØ)

Dette omstillingsprosjektet har, av naturlige årsaker, i stor grad vært behandlet i Bergen. Gradsfordelingen er forutbestemt med referanse til Personellvedlegget til Iverksettelsesbrevet fra FD, der årsverksrammen til Sjøforsvaret er fastsatt til 1973 årsverk. La oss håpe at Generalinspektøren for Sjøforsvaret har foretatt nødvendige konsekvens-

analyser, når man har vært så vidt spesifikk på rammen.

Gjennomføringsdirektivet ble drøftet ultimo mai og gjelder for perioden 2005-2008. I direktivet sier Generalinspektøren at det er et sjefsansvar å sette av tilstrekkelig tid og ressurser til omstillingen. Videre skal den enkelte avdeling etablere kontakt med RO, som er besluttet nedlagt – dette virker noe underlig.

Alle stillinger skal NIPA vurderes, til tross for at gradsnivået er fastsatt fra orlogskaptein og oppover. BFO påstår at Forsvarsdepartementet i praksis har satt NIPA-avtalen ut av kraft gjennom personellvedlegget til IVBen.

Lokale drøftinger, herunder AMU-behandling skal være gjennomført innen 31. august. Sentrale drøftinger og forhandlinger skal skje innen 1. oktober. Lokal innplasseringsprosess skal være ferdig og fremsendt innen 31. oktober. Organisasjonen skal være effektiv fra 1. januar 2006. BFO er skeptisk til fremdriftsplanen, spesielt mht personelløpet.

Kort fra FHAMU 2/2005

Møtet var blitt utsatt flere ganger da Forsvarssjef Sverre Diesen selv ønsket å delta. I møtet ga FSJen uttrykk for at vi må forvente at omstillingstrykket vil fortsette. Dette er nødvendig for å oppnå samsvar mellom oppdrag og ressurser over tid. Forsvaret vil måtte leve med flate budsjetter og stigende utgifter – følgelig vil det komme flere små og større omstillinger. Man må se sammenhengen mellom organisasjonens behov og personellens behov for trygghet og forutsigbarhet.

Av saker som ble behandlet nevnes:

- Sak fra FHVO vedrørende ulykker og skader ved øvelser – korrigerende og forebyggende tiltak. Saken skal gjennomarbeides, herunder status fra Glene. Saken utsatt.
- Arbeidsgiveransvar HMS (ansvarsområder og nivåer), spesielt Gler/Sj FLOs rolle.

Overføres arbeidsutvalg, behandles på høsten.

- Rapport – forprosjekt for samlivsundersøkelse i Forsvaret. Saken utsatt til FHAMU 3/2005.
- Sak fra BFO vedrørende fornyet taushetserklæring i bortsetningsprosjekter. FHAMU er orientert og ser at krav om å undertegne nye taushetserklæringer i slike tilfeller er en konsekvens av den nye sikkerhetsloven.
- Sak fra BFO vedrørende helsekontroll og oppsigelsesvernet relatert til internasjonal virksomhet. BFO henviste til pasientloven mht legenes opplysningsplikt og ba FSAN lage en enkelt forklaring på hvilke prøver som tas og hvorfor. Arbeidsgiver skal gå inn i denne problemstillingen i samarbeid med organisasjonene. FHAMU følger opp saken.
- Utvalget fikk en orientering om status HR-prosjektet. FHAMU gis ny orientering, spesielt om HMS og bedriftshelsetjenesten på møte 3/2005.
- Evaluering av de avdelinger som ble tatt ut til å være en inkluderende arbeidslivsbedrift. Det er vanskelig å gi en entydig konklusjon idet omstillingene har pågått for fullt, samt at grunnlagsdata (ÅV) blir endret fra måned til måned. I hovedsak bare positive tilbakemeldinger. Saken overføres til arbeidsutvalget, prøveavdelingene videreføres inntil endelig beslutning er fattet.
- Det ble gitt korte orienteringer om status mht arbeidsmiljø i stabsmusikken (lokaler), info om psykososial kartlegging blant ansatte/vernepliktige og en kort info om idédugnad om HMS fokusområder.

Status vernepliktsverket (VPV)

Etter at VPV ble omorganisert har partene lokalt gjennomført en evaluering. Sentrale parter er innkalt til møte 23. juni. Fra grunnlaget er det marginale endringer og personellet i VPV kan gå sommeren trygt i møte.

Status RSF

Partene underskrev protokollen for ny

organisasjon i RSF 7. juni. Da var også drøftinger av OPL/F og stillingsbeskrivelser ferdig. RSF er organisert på samme måte som FLO/Forsyning mht firkant inndeling. Dvs det er en sentral ledelse på samme nivå som øvrige sjefer i FLO. Underavdelingene i RSFen er forhandlet inn som egne enheter i logbasene. Det er sjef logbase som er DIF sjef. Partene er enige om at den sentrale RSF firkanten skal integreres i Produksjonsavdelingen senest innen 1. januar 2006 og hele organisasjonen evalueres innen juli 2007.

Under forhandlingene ble alle sentrale deler av RSF problematikken drøftet, herunder lokalisering av ledelselementet i respektive baser. BFO er glad for at en lang prosess med mye arbeid nå skal materialiseres og derved skape trygghet og forutsigbarhet for personellet som blir igjen i RSF.

Implementeringsdirektiv

RSF skal videreutvikles mot til enhver tid beste praksis. RSF skal sees i sammenheng med andre pågående omstillingsprosesser, spesielt utviklingen av FLO og HR/Org/Ø-prosjektet, etableringen av Forsvarets arkiv-administrasjon, prosjekt etterforsyning og program Golf. Det forutsettes at det blir etablert et elektronisk bestillings- og saks-behandlerværktøy som sikrer lik behandling på forskjellig nivå. Det forutsettes videre at det stilles nødvendig økonomi til rådighet for etableringen.

Nye RSF-stab

Den nye staben skal:

- Innordne FLO konsept for logbaser, herunder øremerking av personell i RSF.
- Innordne FOHK støttetjenester i RSF.
- Forankre og videreutvikle beskrevne prosessmodeller.
- Rydde opp i ansvarsforhold vedrørende transport- og IT-tjenesten i FLO.
- Overføre forsyningsoppgaver til annen avdeling i FLO.
- Vurder RSF OPL/F ift tjenestespeil.

Tidsplan

Lederstillinger i sentral stab skal være besatt 1. september 2005. RSF skal etableres innen 31. desember 2005 (dvs kommando-overføring fra 16 RSF til 8 nye basesjefer). RSF skal være leveringsdyktig innen 1 februar 2006 og harmoniserte/effektiviserte støttetjenester innen 31. desember 2007. Etter full integrering i FLO Produksjonsavdeling, skal godkjent organisasjon reduseres med ytterligere 2%.

Forsvarets Personellhåndbok

Stortinget vedtok sist sommer lov om

Personell i Forsvaret (fpl). Denne loven omhandler endringer i tilsetningsvernet for befal, innføring av avdelingsbefal og beordringsplikt til stillinger i inn- og utland.

Allerede sommeren 2004 nedsatte BFO et arbeidsutvalg som utarbeidet BFOs utgangspunkt for organisatorisk behandling. BFO har benyttet alle de innspill vi har fått gjennom det siste året.

På vårparten fremmet KOL krav om et eget tilsetningsreglement. KOLs krav er i samsvar med arbeidsgivers uttrykte ønske. BFO og NOF kunne ikke akseptere denne løsningen idet medbestemmelsen ytterligere ville bli forringet. Arbeidsgiver forpliktet seg ovenfor KOL til å starte dette arbeidet etter at forhandlingene om ny FPH, del B var ferdig.

Ved oppstart av reelle forhandlinger, endrer arbeidsgiver syn og vil forhandle 5 små avsnitt - noe de anser som et tilsetningsreglement. BFO ba om pause i forhandlingene, for å utarbeide et motkrav. Det er ingen hemmelighet at BFO ønsker at en størst mulig del (hele) av FPH del B skal være et forhandlingstema, og følgelig kan forhandlingene trekke ut i tid. Denne forsinkelsen må tillegges arbeidsgiver. BFOs opprinnelige forslag var å gå gjennom den parts-

sammensatte arbeidsgruppens forslag og i ettertid bli enige om hva som er forhandlinger. Dette da vi opplever at avstanden mellom partene ikke er særlig stor når det gjelder selve innholdet i revidert FPH del B.

Enkelt saker

Det er ikke til å unngå at vi tidvis må nytte mye tid på enkelt saker, men for en seriøs arbeidstakerorganisasjon er det en plikt å stille opp for medlemmene når de trenger støtte! Som oftest har sakene også prinsipielle sider som det er viktig å få belyst til beste for Forsvaret, for medlemmene og for de som låner ut sine sønner og døtre til Forsvaret.

Rettigheter ved videreutdanning

BFO har merket seg at de 3 krigsskolene har blitt enige om kriterier for opptak av studenter til bl.a. sivil masterutdanning. Innsynsreglene er slik utformet at verken tjenestemannen, organisasjonene eller ombudsmannen kan kontrollere hvorvidt man har vektlagt de rette tingene. Tilsynelatende er realkompetanse, herunder tjenesteuttalelser ikke så avgjørende som ved søknad på stilling. Det mest beklagelige

Trudvang Rena Hotell

Renas mest sentrale overnattingssted ligger midt i sentrum. Herfra har du gangavstand til alt av spisesteder og servicetilbud.

Trudvang Rena hotell as

Postboks 84, 2451 Rena

Tlf.: 62 44 03 00

Fax.: 62 44 00 73

Dir.booking tlf.: 62 44 03 00

Dir.booking fax.: 62 44 00 73

er at en som ikke når opp i konkurransen - får et intetsigende svar. Hvordan skal da befalet kunne utvikle seg videre, herunder forberede seg for andre opptak. I en kompetansebedrift som Forsvaret burde man legge betydelig vekt på tilbakemelding til de som ikke når opp.

Tilsidesetting stillingsbeskrivelser

I den senere tid er BFO gjort oppmerksom på at FST har fastsatt at alle majorstillinger i NATO/utenlandstjeneste må ha stabs-skole del 1, oberstløytnanter må ha stabsskole del 2. Hva som står på stillingsbeskrivelsen er tilsynelatende uinteressant. At partene lokalt har drøftet stillingsbeskrivelsene i samsvar med HATA er tydeligvis underordnet. Organisasjonene er ikke orientert om dette fra arbeidsgiver – uansett så er dette en drøftingssak i det stillingsbeskrivelsene må endres, dersom ovenstående er tilfelle.

Ankesak etter drukningsulykken ved kryssing av Langvannet

Etter den tragiske ulykken under kryssing av Langvannet i Balsfjord kommune der menig Stian Engebretsen (21) druknet, satte Statsadvokatene i Troms og Finnmark to offiserer under tiltale ved Nord-Troms tingrett for overtredelse av militær straffelov § 78 første og annet ledd, jfr tredje ledd, for som befalingsmenn å ha gjort seg skyldig i forsømmelse eller skjødesløshet ved utførelsen av sine tjenesteplikter, eller gjort seg skyldige i grov uforstand i tjenesten, hvorved noens død er voldt.

Etter en uke i rettssalen i august i fjor, frifant tingretten den yngste av de to offiserene. Vårt medlem, administrasjons-offiser og midlertidig løytnant, Espen Stiberg, midlertidig beordret som fungerende kompanisjef, ble dømt til betinget fengsel i 60 dager, samt til å betale erstatning og oppreisning til Stian Engebretsens foreldre på henholdsvis kr 19.565,- og 60.000,-.

Samme dag som dommen ble kjent ble den påanket av vårt medlem. Anken har vært behandlet i Hålogaland lagmannsrett i uke 22, og enstemmig dom falt fredag 10. juni – frifinnelse!

BFO ble tidlig involvert i saken ved at vårt medlem kontaktet oss og ba om støtte. Leder BFO på Forhandlingsleder Erik Gabrielsen å gi medlemmet den støtten vi som organisasjon og vårt kontaktnett kunne bidra med under forberedelsen, selve rettsaken og etterarbeidene.

BFO har bistått forsvarer og tiltalte med

vårt apparat, våre fagkunnskaper og økonomisk støtte gjennom rettsbehandlingen.

BFO bidro sterkt til at advokat med møterett for Høyesterett, Erling O. Lyngtveit, som gjorde en meget god jobb i retten, ble valgt som forsvarer.

BFO har vært medvirkende til at det for retten ble belyst hvilke ekstraordinære forhold som rådet i avdelingen på det tidspunkt øvelsen ble gjennomført, og herunder bidratt til at retten fikk høre en faglig arbeidspsykologisk vurdering av hvilke krav man realistisk sett kan stille til en så ung offiser i den posisjon Stiberg ble satt i, ved vitnemålet til sakkyndig vitne, professor Dr. philos ved Psykologisk institutt ved Universitet i Oslo, Roald Arild Bjørklund. I tillegg har både leder BFO, Didrik Coucheron, og forhandlingsleder Ragnar Dahl vært ført som vitner av advokat Lyngtveit.

Både i tingretten og i lagmannsretten har forhandlingsleder Erik Gabrielsen fulgt saken som støttespiller for vårt medlem og hans foreldre, og som sparringspartner og assistent for advokat Lyngtveit.

I dommen heter det blant annet: *"Lagmannsretten vil avslutningsvis si seg enig med Stian Engebretsens far – slik han ga uttrykk for i sin vitneforklaring – at det er viktig å plassere ansvar i denne typen ulykker. Dette ikke minst for å unngå lignende ulykker i fremtiden. Ut fra bevisførselen finner imidlertid lagmannsretten at det ikke er grunnlag for å plassere et strafferettslig ansvar på Espen Stiberg. Det er ved det ikke sagt at ingen har ansvaret for Stian Engebretsens død."*

Der dommen frikjenner Stiberg for straffeskyld, rammer den samtidig Forsvaret som system med tildels kraftig kritikk. Det må tas alvorlig. Sikkerhetsbestemmelsene skal følges, men Forsvaret må fokusere på sikkerhet i en videre forstand. Det er ikke nok å ha sikkerhetsbestemmelser - befalet som driver virksomheten må også settes i stand til å forstå og etterleve sikkerhetsbestemmelsene – både når det gjelder kunnskaper og ressurser! BFO føler med de pårørende til Stian Engebretsen, og håper at både Forsvaret som institusjon og den enkelte befalingsmann kan ta lærdommen av den tragiske ulykken, slik at tilsvarende kan unngås i fremtiden!

Avslutningsvis må det tilføyes at dommen i skrivende stund ikke er rettskraftig.

GOD SOMMER!

ragnar.dahl@bfo.no

INTERVJU MED JOHN ERIK RANHEIM:

Offisersbladet møter kaptein John Erik Ranheim i lunchen på Krigsskolen rett etter en knallhard intervalløkt i faget Fysisk. Svett, men smilende, inviterer den sympatiske kapteinen og kadetten oss til lunch og en liten prat om sitt virke og sin utdanning.

"Grunnen til at jeg valgte å ta en MBA ved Heriot Watt University var at jeg har hatt en siviløkonomgrad som et mål for min utdanning. Jeg fikk tre år med Økonomi og administrasjon gjennom Forsvaret og ble med det Diplomøkonom BI. En MBA var derfor i denne sammenheng en naturlig vei å gå."

Ranheim forteller videre at han inngikk et samarbeid med to andre offiserer som tok MBA som en del av sin etterutdanning.

"Det faktum at vi var flere som tok studiet sammen og kunne hjelpe hverandre i kollokvier og i eksamensforberedelser var veldig verdifullt. Ettersom språket er engelsk, er det alltid nyttig å kunne diskutere fortolkninger og å kunne tenke i scenarier."

Ranheim tok studiet i løpet av to år, ved siden av å ivareta familie og jobb. "Det var hardt, men for meg var det riktig å gjøre det på denne måten. Jeg var motivert og forholdene i jobb situasjonen min på SANR på Lahaugmoen var lagt til rette for at jeg skulle kunne gjennomføre dette." Ranheim forteller at noe av det som er flott med MBA-studiet fra Heriot Watt er at det kan gjennomføres på fra ett til syv år, noe som skulle gjøre det mulig for de fleste å kunne komme inn på studiet.

Hva mener du at din MBA-grad har gitt deg?

"Jeg fikk temmelig umiddelbart en stilling i FST/POD innen virksomhetsstyring. Før det jobbet jeg som assisterende økonomisjef på Lahaugmoen. Det var en grei jobb det, men dette er jo mye mer utfordrende. Lønnsmessig så var det selvfølgelig også en god opptur." smiler Ranheim. "Når det gjelder min stilling i Forsvaret så har jeg fått veldig god oversikt og breddekunnskap når det gjelder fredsdriften. Ettersom jeg nå får KS og kvalifiseringskurset i tillegg, så føler jeg at jeg får det beste av begge verdener. Ellers var det viktig at MBA'en gav BI-studiene mine dybde. MBA'en var

KAPTEIN, KADETT OG MBA!

med på å sette fagene i sammenheng og presenterte helhetlig tenking. Det var på mange måter nytt.

På det personlige plan så gir det meg trygghet til å kunne gå inn i samtaler og diskusjoner på faglige emner. Jeg føler at selv om jeg er ung og kanskje ikke har den lange erfaringen, så har jeg en så tung akademisk bakgrunn at jeg kan bidra konstruktivt til det beste for min arbeidsplass."

Heriot Watt MBA har jo ikke en diplomoppgave som f.eks BI har, men blir avsluttet med en modul som heter Strategic Planning. Hva synes du om det?

"Det er i allefall ikke mindreverdig i forhold til BI.

I Strategic Planning så drar du sammen all kunnskapen du har hatt i de 8 forrige modulene og skal sette dette inn i en analytisk modell som du skal bruke. Ettersom alle eksamenene gjennomføres som tre-timers eksamen. Så sier det seg selv at det er mye å bevise på kort tid. En diplomoppgave blir lett noe du suller med over lengre tid og som du plutselig oppdager at du har dårlig tid på når det er en måned igjen til innlevering. Jeg føler at en eksamen i større grad setter fokus på det som er viktig å kunne."

John Erik legger til at en MBA vil være et viktig hjelpemiddel for alle som skal drive økonomistyring i Forsvaret. "Det gir forståelse og oversikt. Det kan virke som det er det man trenger innen Forsvaret i dag."

frode.lillerovde@bfo.no

HONNØR TIL FORSVARSDEPARTEMENTET

Forhandlingsleder Jimmy Bjerkansmo gir honnør til Forsvarsdepartementet

- Det er et viktig signal fra departementet at de nå har tilkjent FN-veteranen Paul Smines en erstatning han er fornøyd med. Selv om et forlik ikke danner rettspraksis, så vil dette forliket få betydning for tilsvarende saker, sier Bjerkansmo til BFO-nett.

Smines ble tilkjent 200.000 kr i erstatning. Dette anså han som et hån, og stevnet staten for retten. - Det er gledelig at departementet nå viser vilje til å ta ansvar for de som pådrar seg skader under tjeneste i internasjonale operasjoner, sier Bjerkansmo.

Paul Smines ble arbeidsufør på grunn av posttraumatiske lidelser etter opplevelser i internasjonale operasjoner. Han har blitt tilkjent en millionsum som etter forliksavtalen skal være hemmelig. - Jeg forventer at det kommer flere saker fra andre veteraner i kjølevannet av dette forliket, sier Bjerkansmo.

- Det siste halvannet året har sju av dem jeg tidligere har tjenestegjort med, tatt livet av seg fordi de ikke orket å stå på, forteller Smines til NRK. Lars Reiermark i FN-veteranenes Landsforbund sier til BFO-nett at tallmaterialet er vanskelig tilgjengelig, men han er ikke i tvil om at det er store mørketall.

- Tjenesteforholdene for det personellet som tjenestegjør i utlandet har vært, og vil bli, en viktig sak for BFO, sier Bjerkansmo. - En anstendig behandling av det personellet som pådrar seg skader er en del av dette.

Nylig vedtok BFOs 6. kongress at det i kommende periode skal satse ytterligere på personellet som tjenestegjør i utlandet, både på fasttjeneste og i operasjoner. Blant annet vil BFO jobbe for bedre forutsigbarhet og muligheter for hyppigere rullering eller turnusordninger. BFO vil etablere heltidstillitsvalgt for medlemmer i utlandet. Tjenestevilkårene for tjeneste i internasjonale operasjoner skal forbedres, og tjenesten skal ikke gå på bekostning av sosiale og omsorgsmessige forpliktelser

jimmy.bjerkansmo@bfo.no

- FLYTTING
- PAKKING
- LAGRING

TLF: 815 36 300
www.haugestad.no

«VI VAR ALLE ENIGE OM AT DET HADDE VÆRT EN FIN TUR!»

BFO inviterte i uke 16 sine tillitsvalgte i HSTY til HTV-samling. Til sammen var det 15 tillitsvalgte som benyttet seg av muligheten til faglig påfyll og sosialt samvær med likesinnede i trivelige omgivelser på danskebåten til København.

Etter initiativ fra Terje Solstad, hovedtillitsvalgt i Hærens styrker, og undertegnede ble alle HTVer i HSTY invitert til seminar 19-21 april. Målsettingen var å få samlet én tillitsvalgt fra alle avdelinger i HSTY for faglig påfyll og erfaringsutveksling. For å få en hyggelig sosial ramme rundt seminaret ble det fort bestemt at en tur til København med danskebåten måtte være en god løsning.

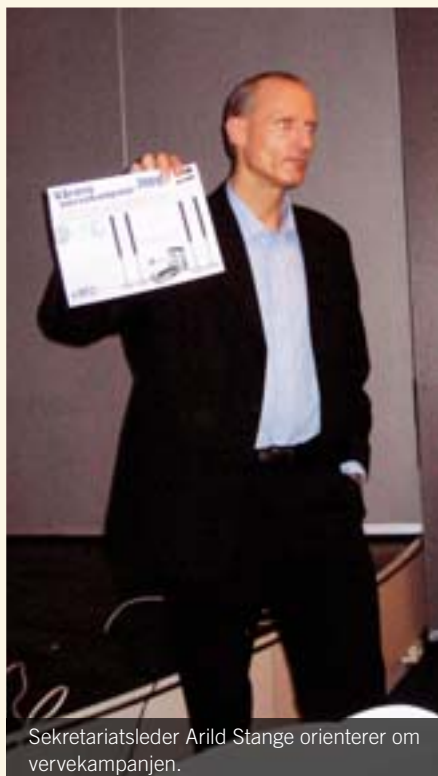
På agendaen for seminaret sto SITRAP fra Leder BFOs, arbeidet med ny FPH, forsikring, tariffspørsmål, HTV HSTYs opplevelse av virkeligheten, BFOs kongress, sitrap fra de forskjellige avdelinger, orientering fra Hærens ledelse samt generell erfaringsutveksling og meningsutveksling mellom deltakerne.

Forhandlingsleder Ragnar Dahl.

Seminaret

Tidlig tirsdag morgen, 19. april, møtte spente og opplagte BFO medlemmer derfor på Vippetangen for å sjekke inn på danskebåten. I trivelige lokaler på konferansedekket ga Didrik Coucheron forsamlingen en generell oppdatering på aktuelle saker, samt belyste viktigheten av aktivt engasjement på lokalplan. Ragnar

Sekretariatsleder Arild Stange orienterer om vervekampanjen.

Dahl holdt en grundig orientering om Forsvarets personellhåndbok, og bakgrunnen for de mest interessante og nye sidene ved regelendringene. Her ble det stilt mange spørsmål fra deltakerne, spesielt rundt dette med avdelingsbefal.

Fra BAFO kom Ellen og hadde en gjennomgang av forsikringsordningen, og mange av oss fikk et bedre innblikk i viktigheten av en forsikringsordning hvor vi som medlemmer selv kan velge mellom de forskjellige tilbudene, noe man ikke har like stor mulighet for i alle tjenestemannsorganisasjoner!

Jimmy Bjerkansmo orienterte om tariffsaker, og fikk avklart mange spørsmål spesielt relatert til de lokale lønnsforhandlingene for 2004.

Pål Sævik orienterte om kongressforberedelsene, og oppfordret til lokalt og regionalt engasjement for saker som skal fremmes for behandling under kongressen i juni.

Stabssjefen i Hærstaben, brigader Arne Skjærpe hadde også satt av god tid til å adressere forsamlingen. Han ga en livaktig beskrivelse av situasjonen i Hæren, og uttrykte stor optimisme for fremtiden. For noen av deltakerne var dette det første møte med Hærens ledelse, noe som ble opplevd som svært positivt og

bra i og med at han svarte velvillig på spørsmål fra salen.

København

Etter en hyggelig kveld i god BFO-ånd, samt god frokost på onsdag fortsatte seminaret en økt, før folket ble gitt anledning til å innsipere danskenes vakre hovedstad. For noen ble det å ta frem handlelisten fra ØKH og begi seg på vei ut i butikkjungelen, mens andre nøt solen i trivelige omgivelser i Nyhavn.

Erfaringer

BFO erkjenner at denne typen seminar er svært nyttig for alle parter. Ved å samle lokalt tillitsvalgte (innenfor en så stor avd som HSTY), samt sentrale aktører både fra Forsvarets ledelse og BFOs heltidstillitsvalgte, og ansatte, skaper man en arena hvor muligheten for utveksling av erfaringer og opplevelser gir stort utbytte, begge veier. Tilbakemeldingene fra alle deltakerne var også udelt positive, noe som kan medføre at vi i fremtiden vil vurdere å formalisere årvisse samlinger av denne typen.

Tekst og foto: Arild Helgesen/
OTV Indre Østland

BFOS UTDANNINGS-STIPEND 2005

Aktuelle søkere bes gå inn på www.bfo.no for å lese mer om BFOs utdanningsstipend, samt eventuelt laste ned søknadsskjemaet derfra. Gå inn på BFO-skolen og finn all informasjon der.

LØNNSOPPGJØRET FOR AKADEMIKERNE

– EN PINLIG AFFÆRE

Akademikerne i Staten valgte å si nei til tilbudet fra Staten i årets mellomoppgjør. I stedet for å gjøre som LO – Stat, YS Stat og UHO valgte de å gå til brudd for å få oppgjøret meklet hos Riksmeklingsmannen. -En pinlig affære, sier Jimmy Bjerkansmo. - Akademikerne har ikke oppnådd noe som helst. Kanskje de vil streike neste år for å bli kvitt streikeretten.

Bakgrunnen for å ikke akseptere var, i følge leder i Akademikerne Stat Knut Aarbakke, at tilbudet var så dårlig at det var umulig å akseptere. At tilbudet var høyere enn Akademikernes krav velger man å se helt bort fra.

-Akademikerne ønsker lokal lønnsdannelse simpelthen fordi man tror at man vil få større uttelling dersom man forhandler med lokale sjefer; som i en god del virksomheter er..., ja nettopp,... akademikere. Altså; dersom akademiker forhandler med akademiker vil akademikeren bli vinner, på bekostning av alle andre. Denne teorien vil neppe ha noe spesielt for seg i Forsvaret,

men for Akademikerne er Forsvaret en liten aktør, sier Bjerkansmo til BFO-nett.

Hos Riksmeklingsmannen fikk ikke Akademikerne støtte for noe som helst på økonomi, men måtte nøye seg med det samme som resten av de statsansatte fikk. Ei heller fikk Akademikerne Stat noen støtte for sitt krav om at det var ledere og tillitsvalgte i den enkelte statlige virksomheten som skulle forhandle om mesteparten av årets lønnsstillegg. Dog fikk de en enighet om at Staten og Akademikerne skal sette ned en arbeidsgruppe som skal fremme forslag til endringer i dagens forhandlings-system.

-Hvorfor man måtte til Riksmeklingsmannen for å få til dette er en vel bevart hemmelighet i Akademikernes dypeste gjemmer, sier Bjerkansmo. -De kunne bare ha ringt til Statens personaldirektør; Jørn Skille, så ville de fått en slik arbeidsgruppe, for alle vet at Staten også ønsker at mest mulig av lønnsdannelsen skal skje lokalt.

-Det kan selvfølgelig være slik at Knut Aarbakke hadde et stort behov for å demonstrere fasthet i forhold til de medlemmene som er igjen i en skadeskutt organisasjon. Etter at Forskerforbundet og Preste-

foreningen har sagt farvel, og takk for seg, har Akademikerne blitt tilnærmet halvert i Staten. Det eneste man har oppnådd er at man har høynet konfliktnivået foran neste års lønnsoppgjør.

Lederne i de andre hovedsammenlutningene er sterkt kritiske til resultatet av meklingen, og sier i en felles uttalelse at Staten ved å lage en egen avtale med Akademikerne bryter med den tradisjonelle praksis som er å forene alle hovedsammenlutningene i en felles avtale.

"Staten og Akademikerne legger nå til rette for at høytlønte skal få mer uttelling på bekostning av andre. Det har vi alltid slåss mot, og det kommer vi til å fortsette med," lover talsmennene for 85% av de tilsatte i Staten.

-Hva skjer med streikeretten dersom det blir slik Akademikerne ønsker? Den ligger jo sentralt! Vil Akademikerne streike neste år for å bli kvitt streikeretten, spør Bjerkansmo. -Akademikerne har ikke oppnådd noe som helst. Dette er pinlig.

jimmy.bjerkansmo@bfo.no

BEFALETS FELLESORGANISASJON

– UTDANNINGSSTIPEND – STATUTTER FOR TILDELING –

BFOs utdanningsstipend er en ordning som har til hensikt å være en økonomisk håndrekning til medlemmer som tar ansvar for egen utvikling og kompetanseheving. Kvalifiserende utdanning for senere militær utdanning er et prioritert område for ordningen. BFO vil med dette signalisere at utdanning skal lønne seg og at Forsvaret trenger godt kvalifiserte medarbeidere.

Medlemmer i BFO kan søke om stipend fra ordningen til undervisning som innebærer videreutdanning på høyskole-/universitetsnivå, forbedring av karakterer fra videregående skole eller annen kompetansegivende utdanning. Det er også mulig å søke om stipend til videreutdanning som baseres på selvstudium.

Søkere som ved søknadsfristen har minimum ett års betalende medlemskap

kan søke om stipend. Søkere som har vist eller viser engasjement og interesse for organisasjonsarbeid i BFO, vil bli prioritert. Passive medlemmer er søknadsberettiget.

Grunnlaget for tildelingen er delvis dekning av utgifter til studiet som for eksempel studieavgift, eksamensavgift, nødvendig litteratur og reise- og oppholdsutgifter.

Medlemmer som har mottatt stipend fra ordningen, vil få tilsendt brev med tilsagn om økonomisk støtte. **Pengene vil bli overført til konto etter at BFO har mottatt bekreftelse på fullført studium/avlagt eksamen for studieåret.**

BFOs utdanningsstipend tildeles i forbindelse med semesterstart i august/september hvert år. Søknadsfristen for 2005/06 er satt til 31. august 05. Søknader som er poststempelt etter dette tidspunktet, vil ikke bli behandlet.

Det kan ikke søkes om støtte til dekning

av utgifter ifm allerede gjennomførte studier. Søknaden gjelder kun studier som gjennomføres i løpet av høstsemesteret 2005 og vårsemesteret 2006.

Søknaden *må* inneholde fullstendig utfylt søknadsskjema, dokumentasjon for hvilken utdanning søknaden gjelder, kopi av evt betalte utgifter og oversikt over kostnader for resten av studiet og informasjon om eventuell annen økonomisk bistand.

Søknader uten nødvendig dokumentasjon blir ikke behandlet.

Endringer av disse bestemmelser og tildeling av stipend foretas av leder BFO.

Ett yrke – én organisasjon!

NÅR SKADEN HAR SKJEDD BEGYNNER TIDSFRISTENE Å LØPE

Du kan risikere et stort rentetap dersom du melder en skade lenge etter at den har inntruffet. Oversitter du meldefristene kan du i verste fall miste retten til erstatning.

BFO-pakken omfatter alle medlemmene som ikke har reservert seg. Forsikringen dekker dødsfall, varig arbeidsuførhet og varig medisinsk invaliditet etter en ulykke.

Det er særlig varsling om ulykkeskader du må være oppmerksom på. For det første fordi det kan ta lang tid å fastslå langtidsvirkningen av en ulykkeskade. Derfor må skaden meldes til forsikrings-selskapet så snart som mulig, og det er ditt eget ansvar at dette blir gjort. Legen eller sykehuset har ingen meldeplikt. For det andre fordi det kan dreie seg om store erstatningsbeløp og det kan være mye penger i tapte renter ved å melde skaden for sent.

Meldefrister

I henhold til Forsikringsavtaleloven skal en ulykkeskade meldes "innen ett år etter at den berettigede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet", som det heter på lovmakernes språk.

I klartekst betyr dette at du bør melde skaden så snart som mulig, men at det ikke er noen absolutt ett-års regel. Ved en ulykkeskade kan det gå flere år før følgende av ulykken viser seg å medføre varig medisinsk invaliditet.

Krav på erstatning foreldes etter 3 år, regnet fra utgangen av det kalenderår det ble klart at ulykken hadde medført erstatningsmessig invaliditet.

Dersom du har fått avslag på et erstatningskrav, løper det en klagefrist på 6 måneder. Overholdes ikke den, blir kravet foreldet.

Uansett foreldes krav senest 10 år etter utløpet av det år hvor forsikringstilfellet inntraff.

Behandlingsutgifter

Det kan ofte være behov for spesielt tilrettelagt behandling etter en ulykke, f.eks. hos fysioterapeut. Ulykkesforsikringen kan dekke nødvendige behandlingsutgifter foreskrevet av lege eller tannlege med inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet. Du må ta vare på originale bilag for det du betaler i behandlingsutgifter.

Om du tar tidlig kontakt med selskapet etter et ulykkestilfelle, vil du også få råd om hva slags type behandling du kan søke erstattet gjennom ulykkesforsikringen.

Stort rentetap

Enkelte venter med å melde ulykkeskader helt til endelig invaliditetsgrad blir fastsatt av lege/trygdekontor. Forsikringsselskapene starter sin renteberegning etter 2 måneder regnet fra det tidspunkt skaden er meldt. Det er derfor viktig at man melder ulykkeskader til forsikringsselskapet så snart som mulig, og ikke venter til endelig avgjørelse om skaden blir varig eller ikke. I enkelte tilfeller kan det gå flere år før en endelig konklusjon er klar.

Hvor henvender du deg?

Forsvarets Personellservice (FP) administrerer BFOs forsikringer. Ved dødsfall, uførhet og ulykkeskade kan du derfor kontakte FP. Du får da nærmere orientering om hvordan du skal forholde deg videre.

Klagenemnd

Selv om det blir behandlet mange tusen erstatningssaker av forsikringsselskapene hvert år, er det ikke ofte det oppstår tvist mellom selskapet og forsikringstager. Men det skjer likevel fra tid til annen at noen mener de er blitt dårlig behandlet av selskapet. Da har de muligheter til å bringe saken inn for en nøytral klagenemnd. Spørsmål om klageadgang kan rettes til Forsikringsklagekontoret tlf 23 13 19 60 eller selskapets eget Kundeombud.

Av Kurt Olsen
Bafo Broker

ENDRING AV GRADSNIVÅ FOR EMBETSMENN

Jeg registrerer at Forsvarsdepartementet også denne gang tydelig signaliserer at inkluderende prosesser ikke er de foretrukne. I en slik sak ville det vært helt naturlig å involvere befalsorganisasjonene og etter vår mening burde Forsvarskomiteen av denne grunn alene sende saken tilbake til departementet, sier Didrik Coucheron til BFO-nett.

BFO har ikke vært involvert i saken før vi ble informert om at den ble fremmet i Statsråd for kort tid siden. Av den grunn har ikke BFO hatt mulighet til å vurdere saken med den grundighet som er påkrevet. På oppfordring har vi likevel gitt Forsvarskomiteen noen kommentarer til selve proposisjonsteksten, sier Coucheron.

I utgangspunktet kan en heving av gradsnivået for militære embeter ikke synes å være videre problematisk. Det er imidlertid ganske vanskelig å forstå departementets argumentasjon om behovet for en slik endring og det er ganske oppsiktsvekkende at departementet åpenbart mener at en reduksjon i antallet militære embetsstillinger vil heve offiserstandens status.

At en stilling blir nedgradert betyr jo for de aller fleste at den taper status. Forøvrig vises det til Justisdepartementets lovavdelings betenkning av 13. mai 1986 der det fastslås: "Grunnloven gir ikke noe sted uttrykk for at det skal være en embetsstand eller at bestemte stillinger skal være embeter. Grunnloven fastsetter at de viktigste statsstillinger skal være besatt av embetsmenn." Av dette må man forstå departementet slik at oberst/tilsvarende ikke lenger er viktige statsstillinger. Etter BFOs mening vil det være et uheldig signal i dagens situasjon.

jo.petter.ydstie@bfo.no

BFO SETTER NED KONTINGENTEN

BFOs 6. ordinære Kongress vedtok og sette ned medlemskontingenten for kadetter til kr. 150,- pr. måned.

Videre går kontingenten for tjenestegjørende befal ned fra 1 % til 0,95 % av pensjonsgivende inntekt, med tak på kr. 350,- pr. måned.

Mer detaljerte opplysninger om medlemskontingenter vil bli lagt ut på www.bfo.no

Ledig verv i BFO

Organisasjonssekretær med ansvar for rekruttering og markedskontakt

BFO er Norges største tjenestemannsorganisasjon for militært personell. Ca 5.500 tjenestegjørende medlemmer, og over 10.000 medlemmer totalt gjør BFO til den nest største arbeidstakerorganisasjonen i Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - Stat (YS-S). BFO er partipolitisk uavhengig, og har medlemmer i alle aldre og gradsnivåer. En demokratisk struktur bygget på lokal tilstedeværelse gjennom mer enn 70 lokallforeninger i 5 regioner, kombinert med en ressurssterk sentral administrasjon.

Som arbeidstakerorganisasjon er BFO opptatt av hva vi oppnår i arbeidet med å ivareta medlemmenes økonomiske, faglige og sosiale rettigheter. Det gode fagforeningsarbeidet skal være BFOs kjennetegn. Dette krever at vi arbeider sammen mot samme mål og gjelder også for deg som kan tenke deg å søke stilling som:

Organisasjonssekretær i Befalets Fellesorganisasjon

Forsvaret står overfor mange utfordringer i tiden som kommer. For å opprettholde BFOs vekst og kompetanse søker vi etter en person som kan overta utfordringene etter løytnant Jostein Anfinssen.

Stillingen inngår i BFOs forhandlingsutvalg og arbeider tett opp mot BFOs ledelse. Stillingsinnehaveren er ansvarlig for å videreutvikle og gjennomføre BFOs rekrutteringsstrategi. Stillingen gir kompetanse tilsvarende seksjonsleder i sentral stab.

Arbeidsoppgaver:

- Planlegge og gjennomføre rekrutteringsfremmende aktiviteter.
- Lede og forvalte BFOs rekrutteringsarbeid i samarbeid med BFOs sekretariat
- Fremforhandling og oppfølging av BFOs medlemsavtaler.
- Koordinere aktiviteten innenfor befals- og krigsskoleorganisasjonene i BFO.

Profil:

- Samarbeidsorientert med evne til å arbeide selvstendig innenfor opptrukne rammer.
- Godt humør og engasjement for andre mennesker.
- Evne til å arbeide resultatorientert og systematisk.
- Evne til å ta selvstendig initiativ.
- Sulten på gode resultater
- Erfaring som tillitsvalgt.
- Annen relevant utdanning/erfaring innen rekruttering og/eller markedsføring.
- Gode fremstillingsevner både muntlig og skriftlig
- Ønskelig med bakgrunn fra Forsvaret

Kvinner oppfordres til å søke

Krav til Stillingsinnehaver

Førekort kl B, disponere egen bil
Mulighet for tidvis uregelmessig arbeidstid, delvis grunnet noe reising

Betingelser:

Den rette person vil kunne tilbys gode betingelser i et ungdommelig og dynamisk miljø med stor fleksibilitet. Søkere fra Forsvaret har krav på permisjon fra Forsvaret i henhold til Hovedavtalens § 35.

Vil du vite mer kan du kontakte
BFO på 23 10 02 20 ved Arild Stange.

Skriftlig søknad sendes:

Befalets Fellesorganisasjon
Postboks 501, Sentrum
0105 Oslo
Merk konvolutten "Søknad Organisasjonssekretær".

Søknadsfrist:

10. juli 2005

FØNIKS 2

– SAMLING BLANT LOKALE TILLITSVALGTE I BFO

Den 26 mai var lokale tillitsvalgte fra samtlige regioner samlet på Gardermoen flystasjon. Hensikten var å sikre mest mulig forankring og kvalitet på det arbeidet som gjøres lokalt før den sentrale behandling tar til.

Det ble først gitt en orientering av brig Erik Gustavson (prosjektansvarlig) fra LST. Orienteringen og diskusjonene etterpå var konstruktive og gode. Innføringen av avdelingsbefal, kutt i bemanning og skape balanse mellom ressurser og oppgaver ble debattert meget nøye.

Videre er det viktig å få avklart rammevilkårene for ÅV med tanke på innføringen av den nye HR ORG/Ø-organisasjonen. Hvor mange ÅV skal Luftforsvaret få tilbakeført, dette gjelder også noen stillinger som tidligere er avgitt til RSF. Hvis de omtalte stillinger ikke blir tilbakeført, hva blir konsekvensen?

Likeledes er det en bekymring blant mange medlemmer at antall crew på noen av kapasitetene er redusert. Med det engasjementet Norge har internasjonalt og samtidig skal opprettholde nødvendig drift, trening og øving hjemme kan dette bli en større utfordring enn ønsket. BFO vil stille tydelige krav på de ovennevnte områder.

Etter lunch holdt leder BFO en kort orientering om ulike tema som opptar de fleste; her nevnes bl a ny FPH, lønn, pensjon og selvsagt den pågående omstillingen.

Etter hvert fikk de enkelte regioner mulighet til å orientere om status/fremdrift lokalt. Her var det mye felles, og det viktigste å nevne i denne omgang er bl a det knappe tidsløpet man har til rådighet, at de nødvendige konsekvenser blir synliggjort godt nok og at det blir et klart samsvar mellom ressurser og oppgaver.

Til slutt ble det en felles gjennomgang av viktige momenter som skal vektlegges i den lokale behandlingen som sikrer at den sentrale gjennomgangen er tuftet på best mulig forankring og kvalitet. Kvalitetssikring av dagens stillingsbeskrivelser som danner grunnlag for krav om implementering i ny organisasjon ble vektlagt spesielt.

Helt til slutt oppsummerte vi samlet om at det hadde vært en nyttig og konstruktiv dag for alle sammen. En samling i en eller annen form til høsten forut den sentrale behandlingen vurderes nå.

Per Herman Aune
Forhandlingsleder/BFO

LØYTNANT FRIFUNNET i ankesak etter drukkingsulykke i Forsvaret

Etter den tragiske ulykken under kryssing av Langvannet i Balsfjord kommune der menig Stian Engebretsen (21) druknet, satte Statsadvokatene i Troms og Finnmark to offiserer under tiltale ved Nord-Troms tingrett for overtredelse av militær straffelov: - for som befalingsmenn å ha gjort seg skyldig i forsømmelse eller skjødesløshet ved utførelsen av sine tjenesteplikter, eller gjort seg skyldige i grov uforstand i tjenesten, hvorved noens død er voldt.

Tekst & Foto: Erik Gabrielsen
Forhandlingsleder BFO

BFO ble tidlig involvert i saken ved at vårt medlem kontaktet oss og ba om støtte. Leder BFO, Didrik Coucheron, påla forhandlingsleder Erik Gabrielsen å gi medlemmet den støtten BFO som organisasjon og vårt kontaktnett kunne bidra med under forberedelsen, selve rettsaken og etterarbeidene. BFO bidro sterkt til at advokat Erling O. Lyngtveit ble valgt som forsvarer, og vi har hele veien bistått forsvarer og tiltalte med vårt apparat, våre fagkunnskaper og økonomisk støtte. Både i tingretten og i lagmannsretten har forhandlingsleder Erik Gabrielsen fulgt saken som støttespiller for vårt medlem og hans foreldre, og som sparringspartner og assistent for advokat

Lyngtveit. I tillegg har både leder BFO, Didrik Coucheron, og forhandlingsleder Ragnar Dahl vært stevnet som vitner. Det er ikke til å unngå at vi tidvis må nytte mye tid på enkeltsaker, men for en seriøs arbeidstakerorganisasjon er det en plikt å stille opp for medlemmene når de trenger støtte! Som oftest har sakene også prinsipielle sider som det er viktig å få belyst til beste for Forsvaret, for medlemmene og for de som låner ut sine sønner og døtre til Forsvaret.

Etter en uke i rettssalen i august i fjor, frifant tingretten den yngste av de to offiserene. Vårt medlem, administrasjons-offiser og midlertidig løytnant, Espen Stiberg, midlertidig beordret som fungerende kompanisjef, ble dømt til betinget fengsel i 60 dager, samt til å betale erstatning og oppreisning til Stian Engebretsens foreldre på henholdsvis kr 19.565,- og 60.000,-. Samme dag som dommen ble kjent ble den påanket av vårt medlem. Anken har vært behandlet i Hålogaland lagmannsrett i uke 22, og enstemmig dom falt fredag 10. juni – frifinnelse! I dommen heter det:

"Lagmannsretten vil avslutningsvis si seg enig med Stian Engebretsens far – slik han ga uttrykk for i sin vitneforklaring – at det er viktig å plassere ansvar i denne typen ulykker. Dette ikke minst for å unngå lignende ulykker i fremtiden. Ut fra bevisførselen

finner imidlertid lagmannsretten at det ikke er grunnlag for å plassere et strafferettslig ansvar på Espen Stiberg. Det er ved det ikke sagt at ingen har ansvaret for Stian Engebretsens død."

BFO finner det riktig å presisere at dommen ikke på noen måte må ses som et forsvar av brudd på sikkerhetsbestemmelsene. Sikkerhetsbestemmelsene skal følges, men Forsvaret må fokusere på sikkerhet i en videre forstand. Det er ikke nok å ha sikkerhetsbestemmelser - befalet som settes til å drive virksomheten må også settes i stand til å forstå og etterleve sikkerhetsbestemmelsene – både når det gjelder kunnskaper og ressurser!

BFO følger med de pårørende til Stian Engebretsen, og håper at både Forsvaret som institusjon og den enkelte befalingsmann kan ta lærdommen av den tragiske ulykken, slik at tilsvarende kan unngås i fremtiden!

Avslutningsvis må det tilføyes at dommen i skrivende stund ikke er rettskraftig.

Advokat Erling O. Lyngtveit i lagmannsretten, sammen med løytnant Espen Stiberg.

SELGE SJELEN I SAMHANDLINGENS NAVN

Alle har nå fått med seg at Forsvaret er i omstilling, og at en del av denne prosessen er avhending av arealer for å spare penger. Prosessen er pålagt av Stortinget og helt nødvendig. Like vel hender det at vi som jobber ute i bruket av og til får en følelse av at det går litt fort i svingene, og det er en konstant fare for å kaste barnet ut med badevannet (eller var det barnevernet?). Tirsdag 7 juni ble jeg revet ut av dyppmeditasjonen jeg vanligvis befinner meg i som OTV mellom klokken 0730 og 1530. Jeg måtte brette sammen Aftenposten og ta telefonen. I andre enden var det en bestyrtet og sint løytnant som nå ønsket å fortelle BFO hva som skjedde på Terningmoen.

Løytnant Nikolaisen, som vi kan kalle ham, går omtrent like ofte i kirken som den gjennomsnittlige offiser, eller for den saks skyld nordmann for øvrig. Det vil si kirkeparaden til jul og julaften. Men nå er Nikolaisen blitt pappa, og det er jo en stor overgang som blant annet fordrer et kirkebesøk til, nemlig for å døpe avkommet. Han tjenestegjør på Terningmoen, og som stolt befalingsmann ønsket han derfor å ha dåpen i Terningmoen kapell. Men det er ikke sikkert at det lar seg gjøre, for da han kontaktet feltpresten fikk han beskjed om at kapellet blir avhendet 1 august. Avvisning var under planlegging, men han fikk tilbud om å ha dåpen i kapellet i Rena leir. Løytnanten henviste til hvor han bodde og tjenestegjorde og takket nei til dette tilbudet.

Som sagt er forsvarret pålagt å avhende arealer for å spare penger, og det er ingen grunn til at ikke kirken skal ta det samme kuttet som resten av organisasjonen. Samtidig er det flere sider ved dette.

Kapellet på Terningmoen er en gammel smie som er omgjort til kapell. Den er vernet og kan således ikke brennes eller rives for å fjerne utgiftene for godt (om ikke dette skulle skje ved et uhell da). Det er like vel mulig at det kan flyttes slik det i sin tid ble gjort med kapellet på Steinkjersannan. Således er det usikkert om avhendingen av kapellet egentlig sparer forsvarret for utgifter, eller kun overfører dem fra en del av organisasjonen til en annen i den horisontale samhandlingens navn, samtidig som utnyttelsen av bygget vanskeligjøres. Men dette kan verken BFO eller løytnant Nikolaisen vite noe om.

Nå er heller ikke kapellet som et kontor hvor vi har mange flere å ta av. Terningmoen har et kapell, og fjerner vi det har ikke Terningmoen kapell. Og der er vi ved sakens kjerne. Det er ikke noe problem å drive daglig drift på Terningmoen uten kapell. Ingen bruker det i hverdagen. Men kapellet blir brukt ved fest og

i sorg. Kapellet har en stor verdi i seg selv og som symbol, selv om det ikke er i daglig bruk.

Forsvaret er dyktige på symboler. Jeg tror det kommer av at forsvarret trenger symboler fordi det vi jobber med er såpass alvorlig. Om vi løfter på en flik av sløret språket vårt har lagt over virksomheten vår, og for tiden er det et språk fullt av glosor hentet fra økonomien, fullt av ord som effektivitet, forsvarsevne pr. kr., balansert målstyring, reduksjon, samhandling, kjernefunksjoner, osv., så vil vi finne igjen at det vi jobber med er å drepe og dø for konge og fedreland og flaggets heder. Og når man jobber med noe som går så tett inn på liv og død som det å drepe og dø, da trenger mange noe som viser ut over oss selv, og det oppstår av og til situasjoner som gjør det påkrevd å kunne samles i kapellet til bønn og ettertanke. Når vi med åpne øyne fjerner denne muligheten fra en leir som er i full drift, lurar jeg på om vi har gått for langt i effektiviseringen, og er i ferd med å erstatte dyrkingen av en Gud med en annen. Nikolaisen får nok døpt barnet sitt, enten på Terningmoen eller et annet sted,

det er ikke mangel på kirker her i landet, men noe den unge løytnanten skrek til meg gjennom telefonen mens jeg holdt røret på en armlengdes avstand for å spare hørselen min satte seg like vel fast: "De har solgt sjelen vår i navnet til den horisontale samhandlingen. Uten å fortelle oss det. Men nå har vi i hvert fall et kronebeløp på hva en sjel er verdt."

Martin S. Johnsen/OTV Indre Østland

Foto: Forsvarets Mediesenter

Gjør noe annerledes i ferien med

Leirskole for voksne!

Gourmetkurs, dans, kunst og maling eller leirskole med barn i Toscana, tango i Barcelona, sport og opplevelser i Provence, seiling i Kroatia, jeep safari i Botswana, opplevelsestur til Sør Afrika!

10% rabatt for medlemmer av BFO og deres familier!

LeirSKOLE™ - Reis, lek og lær
FOR VOKSNE

Se www.leirskoleforvoksne.no eller ring 24115390

SEKRETARIATET

Administrasjon

Kari Ulrichsen
Økonomileder
kari.ulrichsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 46
Mob 928 05 621

Lars Omberg
Organisasjonssekretær
lars.omberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 25
Mobil 920 91 238

Eva Kay
Resepsjon/Arkiv
eva.cb.kay@bfo.no
Tlf 23 10 02 48
Mobil 928 61 140

Mona Eriksen
Medlemsregister/avtaler
mona.eriksen@bfo.no
Tlf 23 10 02 43
Mobil 924 28 698

Forhandlingsutvalget

Jimmy Bjerkansmo
Forhandlingsleder/Tariff
jimmy.bjerkansmo@bfo.no
Tlf 23 10 02 37
Mobil 932 08 717

Ragnar Dahl
Forhandlingsleder/Avtaleverk
ragnar.dahl@bfo.no
Tlf 23 10 02 38
Mobil 934 98 520

Erik Gabrielsen
Forhandlingsleder
erik.gabrielsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 36
Mobil 920 96 432

Per Hermann Aune
Forhandlingsleder
per.hermann.aune@bfo.no
Tlf 23 10 02 39
Mob 992 08 751

Web-redaktør

Jo Petter Ydstie
webredaktør
jo.petter.ydstie@bfo.no
Tlf 23 10 02 20
Mobil 934 12 625

Einar Holst Clausen
Redaktør/Journalist/Fotograf
holst.clausen@bfo.no
Tlf 23 10 02 42
Mobil 928 14 251

Jostein Anfinsen
Markeds/rekr.ansvarlig
jostein.anfinen@bfo.no
Tlf 23 10 02 41
Mobil 909 26 655

Frode Lillerovde
Leder BFO-skolen/Org.utvikler
frode.lillerovde@bfo.no
Tlf 23 10 02 40
Mobil 906 40 209

Politisk ledelse

Didrik Coucheron
Leder BFO
didrik.coucheron@bfo.no
Tlf 23 10 02 30
Mobil 928 88 643

Eivind Røvde Solberg
Nestleder BFO
eivind.solberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 31
934 08 550

Arild Stange
Stabssjef
arild.stange@bfo.no
Tlf 23 10 02 34
Mobil 934 98 522

Ledelse

**Ett yrke
– én organisasjon**

OMRÅDETILLITSVALGTE

Region Nord-Norge

Rune Stave
Andøya flystasjon
otv.halogaland@bfo.no
Tlf 76 11 69 04
Mob 924 30 909

Harry André Esp
Bardufoss flystasjon
otv.troms@bfo.no
Tlf 77 89 73 74
Mob 970 48 014

Region Midt-Norge

Jacob Are Opdal
Bodø hovedflystasjon
otv.sondre.nordland@bfo.no
Tlf 75 53 74 63
Mobil 924 23 022

Espen Berg
Luftkrigsskolen
otv.midt-norge@bfo.no
Tlf 73 99 52 32
Mobil 924 85 924

Region Vest

Rolf J. Ledal
Haakonsvern
otv.vestlandet@bfo.no
Tlf 55 50 34 86
Mobil 934 62 716

Rune Nordhus
Haakonsvern
otv.vest@bfo.no
Tlf 55 50 40 10
Mobil 932 14 671

Region Indre Østland

Martin Sigurd Johnsen
Jørstadmoen
otv.indre.ostland@bfo.no
Tlf 61 27 35 34
Mobil 924 30 905

Arild Helgesen
Sessvollmoen
ostv.indre.ostland@bfo.no
Tlf 63 92 59 43
Mobil 934 99 445

Region Viken

Sten Rune Karlsen
Rygge hovedflystasjon
otv.ytre.ostland@bfo.no
Tlf 69 23 73 25
Mobil 922 18 110

Pål Sævik
Krigsskolen
otv.oslo@bfo.no
Tlf 23 09 94 33
Mobil 928 17 119

BFOs områdetillitsvalgte er tjenestegjørende befal, som er tilstede på forskjellige tjenestesteder for å ivareta dine rettigheter.

Nø! ikke med å ta kontakt med en av dem - dersom du trenger hjelp.

Omstillingsutvalget

Rune Rudberg
Omstillingstillitsvalgt med FLO som arbeidsområde
rune.rudberg@bfo.no
Tlf 23 10 02 44
Mobil 934 20 377

Guttorm Jacobsen
Omstillingstillitsvalgt med FLO som arbeidsområde
guttorm.jacobsen@bfo.no
Tlf 23 10 02 32
Mobil 926 94 221

Terje Solstad
Omstillingstillitsvalgt med HSTY som arbeidsområde
terje.solstad@bfo.no
Tlf 77 89 73 18
Mobil 970 48 101

BFOs omstillingstillitsvalgte utfører i samarbeid med BFO sentralt, et betydelig arbeid i forbindelse med omstillingen i Forsvaret.

BFO KONGRESSEN, STEMNINGSRAPPORT FRA EN SAMARBEIDSPARTNER

«En håndfull damer og 200 MENN I UNIFORM» – HERLIG!

Entertainet hadde gleden av å bli invitert til BFO-kongressen med stand og som gjester under gallamiddagen.

For oss som ikke deltok på kongressforhandlingene, men hadde gleden av å delta på gallamiddagen, her er fem sosiale inntertiere.

1. Om vertskapet:

Under middagen var jeg imponert over min bordkavalers evne til hele tiden å følge med på hva jeg trengte av det ene og det andre. Hadde ikke mer enn unnskyldt meg for å gå til "damerommet" før jeg ble hjulpet med stolen. Og selvfølgelig, straks jeg var tilbake reiser samme herremann seg og hjelper meg på plass igjen og servietten pent foldet i fanget på meg. Må innrømme at jeg utnyttet dette lite grann og spratt opp og ned av stolen ti ganger mer enn nødvendig. Gid alle norske menn var like galante!
HERLIG ☺

2. Om maten:

Og så var det menyen da, samme som ble servert under middagen for den tidl. president Jimmy Carter. Mmm.. nydelig og ikke minst HERLIG ☺

3. Om stabssjefen Hr. Stange

Beslutningsdyktig og omsorgsfull på en gang. Etter en kort "inspeksjon" av undertegnede tidlig på kvelden besluttet han at påfølgende arbeidsdag skulle jeg starte 10:30 på jobb. Litt senere på kvelden ble tidspunktet endret til 11:30. Sjefen fikk dette formidlet som en ordre! Slike mannfolk liker jeg.
HERLIG ☺

4. Om sjefen min

Som ble i så godt humør at han satte seg ved flygelet på tampen av kvelden. I følge ryktene skal det være 25 år siden sist! Helt klart at det må ha vært en vidunderlig stemning denne kvelden ☺ HERLIG !

5. Om BFO

Bare en ting å si; HERLIG. Til alle dere jeg har hatt gleden av å møte eller snakket med på telefonen. Utrolig hvor hyggelige

dere er alle sammen. Hadde jeg vært 20 år yngre skulle jeg vervet meg på flekken! Lykke til med arbeidet frem til neste Kongress. Får håpe vi ses igjen da!

Hilsen
Tara Merete Mjune

Det trekkes ut tre vinnere i tilfeldig rekkefølge blant de innsendte svarene.

1. premie: BFO/Offisersbladets tursekk
2. premie: BFO termokrus
3. premie: BFO termokrus

Kryssordvinnere:

- [illegible]

Fra monteringshallen til Gripenfabrikken.

KJÆRE REDAKTØR

Det gleder meg at Offisersbladet bidrar til debatten om Norges forskjellige alternativer når F-16 skal utfases. Til syvende og sist er det Forsvaret og Stortinget som avgjør hvilken kandidat som best oppfyller de gjeldende krav. Men uansett tror jeg det er viktig at avgjørelsen baserer seg på fakta. Derfor ønsker jeg komme med en del kommentarer til

Offisersbladets siste artikkel om svenskenes Gripen.

1. Du skriver at det virket som om det var lite forskjell i produksjonsprosessene til Gripen og Eurofighter, noe som ikke er overraskende da BAESystems spilte en stor rolle i å støtte utviklingen av Gripen. Uansett, så er Eurofighter sin

produksjonslinje mye mer avansert enn den SAAB har.

2. Gripenflyene monteres i utgangspunktet uten "wiring" etc fordi de er produsert på en og samme fabrikk. Eurofighter (og JSF) blir produsert på flere fabrikker og av flere bedrifter. Dette for å effektivisere og kvalitetssikre byggingen av

VENT IKKE SKYT

Av: **Tore Eugen Kvalheim**, leder YS Stat

Nylig la regjeringen frem en stortingsmelding om samarbeidet i NATO. Meldingen er viktig og gir grunnlag for nødvendige diskusjoner om videreutviklingen av norsk sikkerhets- og forsvarspolitik. Det mest slående og urovekkende, er imidlertid den øredøvende taushet meldingen møtes med. Dette er betenkelig fordi Forsvaret og forsvarspolitikken står midt inne i store endringer. Dette må det nye Stortinget og den kommende regjeringen ta på alvor.

I alle år etter krigen har NATO vært grunnpilaren i norsk forsvarspolitik. I stortingsmeldingen legges dette til grunn for arbeidet også i årene som kommer. Samtidig pekes det på at samtidig som NATO gjør en større innsats og har større tiltrekningskraft enn noen gang tidligere, er alliansen preget av indre spenninger. I første rekke mellom USA og EU. Dette skyldes ikke bare Irak-konflikten, men både nye trusselbilder og et EU som blir mer målbevisst også på dette feltet.

Gjennom NATO støtter Norge opp om forsvarsdialog med

Russland og utvidelse av Middelhavsdialogen. Det siste anses som et viktig ledd i å bidra til stabilitet og fred i Midtøsten. Dagens norske forsvarspolitik forholder seg i større grad enn mange kanskje er bevisste på, til et sikkerhetspolitisk bilde som er mer globalt og sammensatt enn vi tradisjonelt har vært vant til. Utviklingen de senere årene med økt terrorvirksomhet i våre nærområder, aktualiserer problemstillingen.

For YS som organiserer både sivilt og militært personell i Forsvaret, er det viktig å følge denne utviklingen nøye. I så henseende er det grunn til å erkjenne behov for å legge om Forsvaret slik at det blir i stand til å møte disse nye utfordringene. Samtidig er det i større grad enn ved andre statlige omstillinger, påkrevd å legge til rette for smidige prosesser. Den omstillingen Forsvaret er inne i er krevende. Det skjer utvilsomt mye god innsats fra berørte parter, men vi får også avdekket forhold som både burde og kunne vært unngått hadde man tatt seg bryet med å involvere arbeidstakerne bedre og sørget for nødvendig evaluering og kvalitetssikring av prosessene underveis.

Jeg er urolig for den videre utviklingen av Forsvaret og

seksjonene. Når seksjonene ankommer monteringshallene, er de fullt utstyrt og komplette.

3. RM12 jetmotoren er den samme som er brukt i F-18 (GE404/414), og ikke i F-35(JSF), som er en 40,000lb klasse motor som har dobbelt så mye skyvekraft som RM12.

4. Du skriver at Gripen er utstyrt med APU som tillater mindre bakkestøtte. Eurofighter har av samme grunn også en innebygget APU. Det ble påstått at Gripen var konstruert for Nordiske forhold. Nok en gang – det er også Eurofighter, noe ferske vinterøvelser i Sverige har bevist. Eurofighter har også bremseskjerm som er viktig for å kunne operere på snøbelagte rullebaner. Denne detaljen inkluderte Eurofighter design da Royal Air Force krevde dette når de skulle operere i Nord-Norge.

5. Det overrasker meg virkelig at Gripen skulle være så mye billigere å kjøpe. I Østerrike ble Eurofighter valgt fremfor Gripen på grunn av kostnader og ytelser. Kanskje Offisersbladet heller skulle spørre østerrikerne enn svenskene?!

6. Gripen er et fint fly, men man må virkelig spørre seg om det har multirollekapasiteten som det norske luftforsvar søker med tanke på operative kapasiteter. (spesielt kapasiteten som våpenbærer), interoperabilitet,

støttemuligheter og potensielle industrielle samarbeidsavtaler (jeg har forstått det slik at i forrige runde i 2000, kunne ikke SAAB tilfredsstille kravet til 100% "offset")

(Red. anmrk. Leserinnelegget er oversatt av redaktøren)

Med vennlig hilsen
David R Hamilton

Regional Vice President Western Europe
EADS Deutschland GmbH
81663 Munich

forsvarspolitikken av flere grunner. YS Stat er en partipolitisk uavhengig hovedsammenslutning, og kan således peke på utfordringer både den borgerlige regjeringen og det sosialistiske regjeringsalternativet må ta på alvor.

I den videre omstillingen av Forsvaret må de ansatte trekkes ytterligere med i arbeidet. Dette er viktig også for å legge til rette for en smidig utvikling og effektiv utnyttelse av kompetanse også i internasjonale operasjoner. Omstillingen har så langt bidradd til mye uro og usikkerhet, noe Forsvaret ikke er tjent med. Tvert i mot, har også arbeidstakerne stor interesse av å bidra til å videreutvikle arbeidsplassen sin. Jeg vil utfordre Forsvarsministeren til å ta oss mer på alvor, og kan love at vi vil stille opp bak konstruktive forslag og løsninger. Men la oss bli kjent med dem og få være med å foreslå hvordan dette kan skje på en god måte, nettopp for å unngå unødige flauter både av økonomisk og militær art.

Til AP, SV og Sp har jeg en annen, men like stor utfordring. Jeg tviler ikke på at dere vil lytte til arbeidstakernes organisasjoner, også de av oss som er partipolitisk uavhengig. Når det gjelder det forsvarsfaglige er jeg derimot langt mer bekymret. Mens vi hittil i

mange år med ulike regjeringer, har hatt en bred politisk enighet i Stortinget om at NATO-pilaren skal være et fundament i norsk forsvarspolitik, kan et nytt sosialistisk flertall endre dette bildet. SV er tuftet på en grunnleggende motstand mot norsk medlemskap i NATO. Parallelt er det grunnleggende skepsis i både SP og SV til EU, og til dels også USA.

Det er reell mulighet for at AP, SV og SP vil danne regjering sammen til høsten. Det vil kunne gagne arbeidstakernes rettigheter, på generelt grunnlag. For våre medlemmer som arbeider i Forsvaret er det imidlertid like viktig å vite hva en slik regjering vil gjøre med sikkerhets- og forsvarspolitikken. Dette er jo et spørsmål som er av vesentlig interesse også for mange andre utenfor YS Stats rekke.

NATO står ved et veiskille. Etter mitt syn er det nødvendig å støtte aktivt opp om arbeidet i alliansen. Nettopp for å sikre et fortsatt sterkt NATO som en sentral forsvarspolitisk aktør, som ikke vil svekkes hverken av USA eller EU. Dette forutsetter imidlertid krystallklare politiske signaler fra et bredt politisk flertall.

Spas tusenvis av kroner på mobilregningen

Bare for medlemmer av
Befalets Fellesorganisasjon

Bytt til NetCom UnionTalk og få lavere telefonregning...

Sammenlignet med en gjennomsnittlig privatkunde sparer man over kr 3000,- i året. Regnestykket tar utgangspunkt i at man ringer 100 minutter i uka fordelt på 45 samtaler og at man sender 24 SMS. Bruker man telefonen mer vil man spare enda mer, bruker man den mindre vil man spare tilsvarende mindre.

Priseksempel:

	UnionTalk	ActiveTalk	Du sparer
Månedssavgift	109,-	129,-	20,-
400 min/mnd	268,-	356,-	88,-
180 oppstart/mnd	79,-	106,-	27,-
96 SMS/mnd	50,-	66,-	16,-
Fri ringetid/mnd	-100,-	0,-	100,-
Totalt per måned	406,-	657,-	251,-
Totalt per år	4872,-	7884,-	*3012,-

UnionTalk

Månedssavgift 109,-

Samtalepris 0,67

SMS 0,52

MMS 1,88

Lik pris uansett hvem du ringer!
Gjelder samtaler i Norge. Startpris per samtale kr 0,44.
Oppgitte priser er inkl. 25% medlemsrabatt.

Befalets Fellesorganisasjons avtale med NetCom gir våre medlemmer hele 25% rabatt på abonnementet UnionTalk. Dette er et gunstig spesialabonnement for organisasjoner – med noen av de laveste prisene i Norge!

*Husk man sparer i tillegg kr 199,- i fri innmeldingsavgift, dvs kr 3211,- første året!

... og velg mellom:

SonyEricsson K750i for kr 1090,-*

En av markedets proffeste mobiltelefoner

SonyEricsson K750i er en ny og profesjonell mobiltelefon. Den lille mobilen har digitalt kamera med 2 megapiksler, video-opptak med lyd, stereo radio og enkle, men avanserte kalender- og meldingsløsninger. Kjapp "plug & play" oppkobling mot PC eller andre kilder med bla. Bluetooth eller infrarød forbindelse.

Nokia 5140 for kr 1,-*

Friluftsmobil som er støt-, sprut- og støvsikker

Nokia 5140 er en stødig telefon for utendørs bruk som tåler røff behandling og fungerer som lommelykt, termometer, kamera og radio. Ta bilder eller videosnutter med VGA kameraet eller se hvor du er med kompasset.

eller
kr 1200,- i fri ringetid!

Lavere telefonregning!

Trenger du ikke ny mobil, kan du uansett nyte godt av vår avtale om UnionTalk. Som medlem kan du få kr 100,- i fri bruk på mobilregningen din hver måned i et år – 1200 kr totalt!

Tilbudet gjelder for hele husstanden!

I henhold til avtalen kan du og inntil 4 i din husstand benytte dere av dette tilbudet. Tilbudet er gyldig til og med 15. juli 2005.

*Tilbudet forutsetter 12 mnd avtaletid.
*Over 12 måneder betaler du:
Telefonpris: SonyEricsson K750i
kr 1090,- Nokia 5140 kr 1,-
Abonnement (109,- * 12 mnd):
Kr 1308,- . Frakt kommer i tillegg.*

Soldatene er moderne utrustet og godt trent for de oppdrag de er satt til å gjøre.

NATO Response Force (NRF) gjennomførte i juni en meget stor øvelse i østlandsområdet – øvelse "Iron Sword". Øvelsen var en test av NATOs konsept for innsatsstyrker og målet var å få praktisk erfaring med strategisk deployering til ukjente områder/land. Med over 6.000 soldater og 2.400 stridskjøretøy, er dette den største øvelsen som har vært gjennomført i Sør-Norge på mange år. Øvingsscenariet bygget på krisehåndtering i en provins og mellom to nasjoner, der det hersket etnisk uro og organisert kriminalitet.

Tekst & Foto: Einar Holst Clausen

ØVELSE I KRISEHÅNDTERING

>>>>>

◀◀ Telemark bataljons soldater går bastant og profesjonelt til verks mot opprørerne.

◀ Oppdraget er løst og opprørerne er under kontroll.

► Oberstløytnant Tak fra Nederland, uttalte til pressen at han var svært fornøyd med både markørspillet og TMBNs handlekraft.

Tung deployering

Allerede i slutten av mai ankom flere skip Fredrikstad havn, fullastet med militært materiell. Der ble det losset av hundrevis av containere, og nesten 2.400 lette og tunge stridskjøretøyer rullet i land for å starte forflytningen Nordover til øvingsområdet. Øvingsområdet strakk seg fra Fredrikstad og Rygge til Rena, Terningmoen og Hamar. Noe materiell, og det meste av styrken kom til Norge med transportfly via Rygge flystasjon. Etter en transport, etablerings- og ordrefase, startet selve feltøvelsen den 8. juni og ble avsluttet 17.juni. I skrivende stund har det ikke vært noen ulykker med alvorlige personskader.

Telemark bataljon (TMBN)

TMBN sto for hoveddelen av det norske styrkebidraget på øvelsen, i tillegg til ISTAR-elementer, sambands- og logistikkpersonell fra Nasjonalt støtteelement. TMBN er underlagt en nederlandsk mekanisert brigade, som igjen er underlagt det 1. tysk/nederlandske korpset, som til vanlig har base i Münster i Nord-Tyskland. Det er dette korpset som nå leder NRF-styrken, som startet sin beredskapsperiode den 1. januar 2005 (NRF-4). I NRF-4 er det styrker fra blant andre Danmark, Tyskland, Nederland og Spania. I løpet av sommeren starter NRF 5- beredskapen sammensatt fra andre NATO-land.

Offisersbladet var tilstede i Hamarområdet den 8. juni, og var vitne til at TMBN rykket inn for å frigjøre 25 FN-observatører som var holdt "fanget" av en stor gruppe opprørere. Det var lagt opp til et svært realistisk rollespill blant markørene og stemningen var meget amper, da TMBN nærmet seg med egne høyttalerkjøretøyer, som anmodet ansamlingen om å slippe fangen fri og forlate området. TMBN gir ikke ved dørene, og rykket inn med sine profesjonelle soldater støttet av CV-90. Det var nok en gang imponerende å se med hvilken myndighet de ryddet vei, frigjorde FN-observatørene og transporterte de sikkert vekk i CV-90 vogner, for så å sikre området med full kontroll over opprørerne.

I en kommentar til Offisersbladet, sa sjef for TMBN, oberstløytnant Odin Johannessen at han var meget fornøyd med planlegging/koordinering i NRF i forkant av øvelsen, og at han helt klart ser at samøving mellom forskjellige avdelinger fra flere land, har gitt god effekt. Operasjonene går lettere nå enn for eksempel på tilsvarende øvelse i Nord-Tyskland i 2004, sa Johannessen. Han sammenlignet også slike øvelser med fotballkamper, der laget enten det spiller på hjemme- eller bortebane, er avhengig av å være godt trent og samspilte. På egen regning tilføyer artikkelforfatteren at det viktigste er ikke å delta, men å vinne!

Offisersbladet ønsker Telemark bataljon lykke til med oppdraget i Kabul fra sommeren av!

TMBN brukte også hunder under operasjonen, noe som ofte avskrekker og gir et psykologisk overtak.

CV-90 egner seg meget godt i slike situasjoner, både taktisk og til å virke avskrekkende.

Digital IXUS 700

har en overlegen kvalitet og stil. Med 7,1 megapiksler er dette selve symbolet på Canons satsning på det geniale. Her kombineres markedets fremste teknologi for å gi deg et kamera som har mye mer å tilby enn bare et stilig ytre! Best i test på både TV2 og

DinSide! Priser fra kroner 3.600,-

Produktinformasjon

Produktbeskrivelse: Canon Digital IXUS 700 - digitalkamera
• Produkttype: Digitalkamera • Dimensjoner (BxDxH): 9 cm

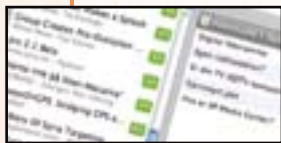
x 2.7 cm x 5.7 cm • Vekt: 170 g • Flash-minne: 32 MB
• Flashminnestøtte: SD Memory Card
• Bildepunkter/oppløsning: 7.1 megapiksel • Opptaksmodi: Bildefilmmodus • Blenderåpning: F/2.8-4.9
• Fokusering: Automatisk • Nærgrense: 50 cm
• Min/Maks brennvidde (zoomområde): 7.7 mm - 23.1 mm
• Optisk zoom: 3 x • Digital Zoom: 4 x
• Kamerablitz: Innebygd blitz • Røde øyne-reduksjon: Ja
• Mikrofon: innebygget - electret- kondensator - mono
• Kamerasøker: Optisk - virkelig bilde-zoom • Skjerm: LCD display - TFT aktiv matrise - 2" - farge • Støttet batteri: 1 x Li-ion oppladbart batteri - 790 mAh (inkludert)

Kjekt Å HA vite

Lag din egen nyhetstjeneste

Vil du holde deg oppdatert og har mange nettsteder du bare "må" innom ofte? Det finnes løsninger så du slipper å bruke tid på å surfe innom alle nettstedene.

En stadig mer populær og nyttig måte å få samlet nyhetskildene sine på er ved hjelp av RSS, Real Simple Syndication. En RSS-kanal (også kalt «feed») kan for eksempel bestå av nyhetsoverskrifter og ingresser, aktuelle tilbud fra forhandlere eller annen regelmessig oppdatert informasjon. Alt du gjør er å laste ned en RSS-leser, velge dine favorittkilder og så er du i gang.

Digital Album

Transcends Digital Album er et ideelt lagringsmedia som vil ta vare på dine bilder og MP3 samling. Den viser bilder enten fra en 2,5" LCD skjerm eller direkte tilkoblet fjernsynsapparatet. Ta med deg bildene og musikken på reise og tøm kortet på kameraet direkte til det digitale albumet ved behov.

Med fjernkontrollen kan du lett browse gjennom dine yndlingsfotoer. Med den innebygde diktafonen kan du gi din stemme til spesifikke fotoer, som sørger for at du husker detaljene av bildet. Finnes med 20GB disk. Støtter mange korttyper.

Slik fungerer LCD-TVer

Hva er LCD-teknologi?

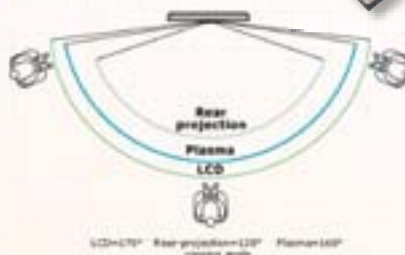
I likhet med populære LCD-monitorer som vanligvis brukes sammen med datamaskiner, har LCD-TVer et smekker design og en flat skjerm, men er finjustert for videovisning. Nyvinninger innen flatskjerm LCD-teknologi gir større skjermer, bedre visningsvinkler og videobilder av høy kvalitet. LCD-TVer er også en konkurrent til moderne, men tung plasmateknologi. De er mange ganger lettere enn plasmaskjermer i samme størrelse, og er meget mer holdbare.

Hvordan fungerer LCD-TVer?

To sjikt polarisert gjennomsiktig materiale, en med et spesielt polymerbelegg som inneholder flytende krystaller, blir klebet sammen. Elektrisk strøm passerer gjennom de enkelte krystallene og tolker informasjonen fra sendesignalet slik at lys trenger gjennom dem og skaper et bilde. Krystallene produserer ikke lys selv - teknologien er "non-emissive", dvs. ikke noe avgis - heller ikke stråling som eldre TVer. Lysstoffrør innebygget bak et gjennomsiktig materiale lyser opp bildet. De er mindre ressurskrevende enn CRT og plasma-TVer som trenger kraft fra hundrevis av elektroder for å stimulere fosforinnholdet.

Visningsvinkler for LCD-TVer

LCD-skjermer ble opprinnelig laget som dataskjermer og var hovedsakelig konstruert for direkte visning på en armlengdes

www.entertainet.no

avstand. Etter hvert som LCDene flyttes inn i hjemmene, må man imidlertid ta andre visningsmønstre i betraktning.

Hjemme ser folk på TV fra en rekke forskjellige vinkler (fra siden eller ovenfra og ned) og ulike avstander. Nye LCD-TVer er i stor grad forbedret for å imøtekomme et hjemmepublikum. Eksisterende LCD-TVer har visningsvinkler opp til 175° horisontalt og 160° vertikalt.

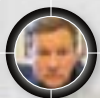
Lysstyrke og kontrastnivåer kan variere på en LCD-TV avhengig av hvor man står i forhold til skjermens midtpunkt. Nå er imidlertid variasjonene mye mindre enn tidligere.

Kort om visningsvinkler

- Siden LCD-TVer opprinnelig var beregnet for én person, hadde de visningsvinkler som var så lave som 40°.
- Nye LCD-TVer har videre vinkler enn eksisterende plasma-TVer – enkelte opp til 175°.
- På grunn av det flate designet på LCD TVene, kan det skapes et større visningsområdet i rommet.

25 - 50 - 60

Bodø Hovedflystasjon var arena for luftsportens dag og en rekke jubileer søndag 12. juni. F-16 sin 25-årige tjeneste i det norske luftforsvar, Bodø Hovedflystasjon som er 50 år i år og som kjent er Luftforsvaret 60 år i 2005. Flere tusen mennesker møtte opp i et strålende sommervær i Bodø.

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Det var åpen flystasjon hvor publikum fikk demonstrert og sett nærmere på det meste av det materiellet som brukes på flystasjonen. I og rundt flymuseet på sivil side, var det også et yrende liv der sivil luftfart fikk vist frem sin allsidighet. Alt fra småfly, paraglidere, hangglidere, fallskjermhoppere, modellfly i skjønn forening med flymuseets flotte flysamling.

Store og små fikk alt på denne dagen. Steikende sol, is, brus, pølser akrobatikk, oppvisning fra småfly, F-16 oppvisning, demonstrasjon av et SeaKing redningsoppdrag, actionpreget utrykning fra vakt og sikringsstyrken på flystasjonen, ballongslipp og en mengde fallskjermhoppere som dalte ned fra en skyfri himmel.

Et flott arrangement i naturskjønne omgivelser, på en flystasjon som vi vet er preget av operativitet, men også trivsel. Slike dager virker utvilsomt positive på lokalsamfunnet og flystasjonen, som tross alt lever i et gjensidig avhengighetsforhold til hverandre.

Nasjonalromantikk.

SeaKing fra 330 tok seg tid til demonstrasjon av redningsoppdrag.

Selv mor synes det er spennende med F-16 og piloter i flydress.

Flymuseet i Bodø har en unik samling av fly og mye mye mer!

«Den skal tidlig krøkes»

Motorglidere, hangglidere og fallskjermer i skjønn forening.

I år er det 100 år siden union mellom Norge og Sverige ble oppløst gjennom diplomatiske forhandlinger. Mobiliseringen på begge siden av grensen kunne ha ført til en annen, mer voldelig utgang. Det forteller Sveriges egen Dreyfuss-affære oss om.

Av: Jo Moen Bredeveien

SVENSK OFFISER OG GENTLEMAN

MINSKET KRI

Generalindendant Adam Thorén ble fratatt sitt embede den 13. november 1896. Beslutningen ble fattet av svenskekongen Oscar II selv.

–Thorén ble uskyldig anklaget for å drive politikk på egen hånd fordi han hadde fulgt ordre og skaffet utrustning for en mobilisering mot Norge, forteller Margaretha Mellberg, fil. Dr. i historie og lektor ved Institutionen for kultur och samhälle ved Högskolan på Gotland.

Alt tyder på at yrkesoffiseren Thorén ble ofret for å unngå en diplomatisk skandale. Allerede i 1908 tok Svenska Dagbladet opp saken, og renvasket Thorén. Thoréns skjebne har siden det blitt omtalt som Sveriges Dreyfuss-affære.

Unionen slår sprekker

I 1895 oppstod en unionskrise når Norge krevde å få et eget konsulatvesen, og Kong Oscar II nektet å sanksjonere stortingets vedtak. Samme situasjon førte til unionsoppløsningen ti år senere. Under krisen rustet den svenske regjeringen til væpnet oppgjør med den obsternasige lillebroren.

–Thorén fikk beskjed fra krigsminister Rappe om å utstyre armeen med utrustning

for mobiliseringen. Beskjeden ble gitt muntlig, og var hemmelig, forteller Margaretha Mellberg.

Thorén brukte sine underordnede intendenturtjenestemenn som mellomledd for oppkjøpet av tøy til de nye uniformene som skulle kreves for mobiliseringen.

Snøballen begynner å rulle

Den liberale riksdagsmannen Adolf Hedin spurte 5. april 1895 krigsminister Rappe om hvorfor intendenturtjenestemenn ble benyttet som mellomledd ved leveranser av utrustning til armeen. Hedin trodde han var på sporet av en økonomisk skandale. Skandalen skulle vise seg å være av helt andre dimensjoner.

–Rappe ba om å få komme tilbake til saken. Han ville be generalintendent Thorén om en forklaring, hevdet han, forteller Mellberg.

Etter en henvendelse fra Rappe svarte Thorén i et kort brev at såvidt han erfarte hadde ingenting ulovlig inntruffet under innkjøpsprosessen.

Rappes svar til riksdagen

8. mai ga Rappe riksdagen et besynderlig svar: Han leste et notat som påstår at

intendenturtjenestemenn ikke hadde blitt brukt som mellomledd ved leveransene. Rappe hevdet at notatet var formulert av generalintendant Adam Thorén.

Margaretha Mellbergs forteller:

–Innholdet i notatet var direkte usant. Rappe visste at mellomledd ble brukt i innkjøpsprosessen. Det kunne forøvrig bekreftes i intendenturdepartementets regnskaper.

Thorén hadde dessuten ikke skrevet det notatet.

–I kretsen rundt Thorén antok man at Thoréns Peter Holmquist var forfatteren, fortsetter Mellberg.

Originalen var sporløst borte, selv statsminister og konge fikk bare se Rappes kopi. Historikeren Alf Åberg spekulerer i en artikkel i Svenska Dagbladet 30. januar 1970 i at Rappe ville vinne tid ved å bruke notatet. Rappe så kanskje for seg at en eventuell krig mot Norge ville rettferdiggjøre løgnene.

Regjeringen toer sine hender

25. januar 1896 konfronterte Hedin igjen Rappe i riksdagen. Hedin kunne nå bevise

GSFAREN

at tjenestemenn hadde blitt benyttet som mellomledd. På dette tidspunktet var krisen løst, og krigsfaren over. Regjeringen måtte dekke over sine krigsforberedelser, noen måtte ofres.

Rappe gikk igjen til Thorén, som svarte i et brev til Rappe at hans handlinger ikke var i strid med loven, og at han handlet med utgangspunkt i de "brydsamma undantagsförhåldanden" som forelå.

-Det uttrykket var skjebnesvangert. Dagen etter at Rappe mottok brevet ble det offentliggjort, og Thorén ble hengt ut for å drive politikk på egen hånd, forteller Mellberg.

"Jag har aldrig ett ögonblinck umgåtts med tanken på ett krig med Norge", hevdet statsminister Boström. Regjeringen ga uttrykk for sitt mishag over at embetsverket på egen hånd planla krig.

Thorén ble anmodet om å gå. Han nektet.

Ettertiden vet at Sverige gikk med krigsplaner i 1895, og at Rappe – og dermed regjeringen – sto bak mobiliseringen. Det var mer enn samtiden tålte å høre, resonerte regjeringen.

13. november 1896 ble Thorén avsatt av kongen, ofret av sine overordnede.

Thorén tier

Helt til sin død i 1905 nektet Thorén å renvaske seg offentlig.

Hvorfor?

-Han anså at fedrelandets beste var viktigere enn hans personlige ære. Thorén blir framstilt som en pliktro embetsmann, sier Margaretha Mellberg.

Hva mener han med "fedrelandets beste"?

-Det dreier seg om en skandale av dimensjoner at en unionspartner vurderer å gå til krig mot den andre parten. Hadde det kommet ut, ville unionsforholdet blitt enda kjøligere enn tilfellet faktisk var fram til 1905, da unionen ble oppløst – ved hjelp av diplomati, ikke krig.

Kan man påstå at Thoréns taushet bidro til å hindre krig, slik at unionen kunne oppløses på fredelig vis ti år senere?

-Thorén var ingen due, han beklaget at Sverige ikke satte Norge på plass i 1895. Likevel kan man hevde at Thorén bidro til å dempe gemyttene når han ikke offentlig forsvarte seg med at rustningsordenen kom fra øverste hold. Konsekvensene av krigsrustningen kunne ha blitt katastrofale

om nordmennene hadde kjent til den virkelige saksgangen, sier Margaretha Mellberg.

Dreyfuss-affären: Den fransk-jødiske offiseren Alfred Dreyfuss ble i 1896 anklaget for å selge informasjon til tyskerne. Han ble dømt på indisier. Saken skapte reaksjoner i samtiden - dommen ble kalt antisemittisk av flere enn Emile Zola, som skrev *J'accuse* som et forsvarsskrift for Dreyfuss. Dreyfuss ble tilslutt frikjent og renvasket etter en lang prosess.

MARITIM

Tekst & Foto: **Einar Holst Clausen**

Sjøforsvaret gjorde sammen med utenlandske marinegaster og offiserer så absolutt et positivt preg på hele byen i perioden 3.-13. juni. På det meste var det over 2500 marinekvinner og -menn som gjestet Oslo. Ordføreren i Oslo, Per Ditlev Simonsen uttalte til pressen at han lenge

hadde gledet seg til at marineflåten skulle innta hovedstaden. Marinen spilte en viktig rolle for hundre år siden, og det er derfor bare rett og rimelig at de er tungt til stede under denne historiske markeringen, sa ordføreren.

Så var det da også et yrende liv da Offisersbladet var i havneområdet i helgen (selv om det regnet på lørdag). Nysgjerrige besøkende, cruisebåt turister og tilfeldig

forbipasserende, fikk med seg hundrevis av støyende desibel fra flere utekonserter i området, og opplevde en flott maritim markering. Publikum fikk lov til å gå om bord i alle fartøyer. Våre MTBer ble som vanlig meget godt besøkt, men der køene var lengst, var helt klart der Stridsbåt-90 båtene lå. De tok nemlig med seg publikum på prøveturer der de fikk oppleve både fart og

100-ÅRS MARKERING I OSLO

Fra 3. til 13. juni inntok over 40 marinefartøyer fra 10 forskjellige land hovedstaden. Fra Rådhuskaien til Vippetangen, lå så og si hele vår marinestyrke side om side med blant andre tyske, russiske, belgiske, canadiske og amerikanske fartøyer. Sjøforsvaret ville på denne måten markere 100-års jubileet for unionsoppløsningen. Allerede den første helgen hadde over 25.000 mennesker besøkt havneområdet for å ta en titt om bord på de mange forskjellige fartøyene.

Noen fikk også en tur på Oslofjorden med stridsbåten.

Folk flokket seg rundt MTB'ene.

manøvreringsegenskaper (og de er fantastiske).

Sjøforsvaret hadde også en rekke telt hvor de på en informativ og ungdommelig måte informerte om forskjellige avdelinger og skoletilbud. Generalinspektøren for Sjøforsvaret, kontreadmiral Jan Eirik Finseth, sa til Offisersbladet at markeringen av en slik viktig historisk milepæl for Norge som selvstendig nasjon,

er viktig både i sivil og militær sammenheng.

BFO var selvfølgelig også til stede og markerte seg positivt i havneområdet, med eget telt med en stor stand hvor flere av de områdetillitsvalgte brukte helgen til å møte medlemmer og potensielle medlemmer. BFO-teltet ble godt besøkt hele helgen, og nye medlemmer ble da også rekruttert! Med såpass mye besøk, gikk det flere kilo

med twist og hundrevis av Offisersblader, men det er jo bare hyggelig. Flere av BFOs samarbeidspartnere var også til stede på stand den første helgen. Været var svært varierende og det ble mange timer stående på trette føtter, men humøret og stemningen i BFO-teltet var det ikke noe å si på!

>>>>>

Stridsbåt 90, fikk vist frem sine utrolige manøvreringsegenskaper.

Generalinspektør for Sjøforsvaret kontreadmiral Finseth, er tilstede der ting skjer.

Canadisk fregatt med SeaKing helikopter på dekk.

BFO er alltid på plass. Flott stand på kaia som ble godt besøkt.

FAKTA:

Fredag 3.juni:

Marinen seilte inn til Oslo. Kulturnatt på Rådhusplassen. Marinemusikken deltok.

Lørdag 4. og søndag 5. juni:

Folkefest i Oslo havn, med blant annet åpne skip, publikumsseilas og tautrekking.

Mandag 6. juni:

Kirkeparade, Marinegudstjeneste og bekransning av "Orlogsgasten".

Tirsdag 7. juni:

Stortinget markerer unionsoppløsningen. Sjøforsvaret deltok med en paradestyrke på 100 menige og 50 befalselever. Seilskutene ankom Oslo.

Onsdag 8. juni:

Fartsfylt forsvarsoppvisning i indre havn.

Torsdag 9. juni:

Sjøforsvaret deltok på flaggseremonier på Akershus festning, Oscarsborg og Karljohansvern. Kystens dag i Oslo. Utdeling av Fiskeridepartementets fyrårpris.

Lørdag 11. og søndag 12:

Folkefest i Oslo havn, med blant annet åpne skip, publikumsseilas og tautrekking.

Mandag 13. juni:

Styrken forlot Oslo

Sjøforsvarets egen informative og ungdommelige stand på kaiområdet.

BÅTEN STJÅLET. SOMMEREN REDDET.

Alle båteiere er stort sett enige om én ting: Det absolutt verste som kan skje før ferien er at båten blir stjålet. Hva gjør du da? Med Superforsikring på båt gir vi deg en løsning på problemet. Er båten din eksempelvis forsikret for 350000 kroner, får du

4900 kroner hver uke så lenge båten din er borte, i inntil 30 dager. Pengene kan du bruke til å leie en ny båt eller til å gjøre noe helt annet i ferien. Ring oss gjerne på 02400, så forteller vi mer om Superforsikring på båt.

Bruk medlemsfordelene dine!

Som medlem av BFO får du 10 % rabatt på forsikring av villa, hjem, personbil, hytte, motorsykkel, fritidsbåt, verdisak, husdyr og veteranbil.

Samler du minst tre forsikringer i If blir du Totalkunde og oppnår ytterligere fordeler, blant annet 8 % totalkunderabatt.

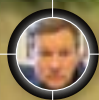
Superforsikring på båt. Vil du vite mer kan du ringe oss på 02400 eller besøke www.if.no

Rolig, vi hjelper deg.

ROBE

Ved utnevnelsen av Mood som ny Generalinspektør for Hæren (GIH) i april i år, fikk vi en hærsejef med solid erfaring og utdanning fra såvel norske som utenlandske tjenestesteder og fagmilitære skoler. Blant kollegaer er han beskrevet som en dyktig og operativ sjef som liker seg best ute i felt, der øving og utdanning av gode soldater foregår.

Av **Einar Holst Clausen**
Foto Forsvarets Mediesenter

Hektisk hverdag med mange utfordringer

Offisersbladet fikk innpass i tredje økt hos en generalinspektør som gjerne skulle sett at døgnet hadde noen flere timer. Generalmajoren passet imidlertid på å understreke at han prøver å holde helgene fri til familiære gjøremål. Dessuten så vet alle som kjenner Mood at han også er meget

opptatt av å holde seg i god fysisk form, noe som ifølge generalinspektøren fører til at tidvis høyt arbeidstempo takles bedre.

Mood har som kjent overtatt sjefsstolen i en relativt uoversiktlig og vanskelig økonomisk situasjon for Hæren, hvor utfordringene står i kø. Generalmajoren ga imidlertid Offisersbladet inntrykk av at han som GIH har en realistisk tilnærming til hvordan Hæren kan drives i forhold til de midler som er stilt til rådighet. Han bekreftet

at Hæren i dag går på sparebluss for å ta igjen noe av overforbruket i 2004, samt for å unngå å gå på tilsvarende smell i 2005. Han understreket at han som GIH må foreta tydelige og reelle prioriteringer, noe som i første omgang fører til at avdelinger som Hærens hurtige reaksjonsstyrke, Hærens Jegerkommando, ISTAR elementer, HMKG og våre grensevaktavdelinger får prioritet, og blir gitt mulighet for 100%

FELTOFFISEREN RT MOOD

FAKTA:

Av utdanning har Mood Befalskolen for infanteriet i 1978, Krigsskolen i 1983, stabsskolen I i 1990 og stabsskolen II i 1993. Mood har 2 års studier fra USMC. Det første året i 1995 var han elev ved Command and Staff College, dette ble fulgt opp med en Master of Military Studies ved USMC University. Året etter var han elev ved USMC School of Advanced Warfighting. I 2001 var han elev ved NATO Defence College.

Av tjeneste har Mood vært tjenestegjørende befal og kompanisjef ved 2. bataljon/Brigaden i Nord-Norge. Operasjonsoffiser i NORBATT/UNIFIL, Libanon. Tjenestegjørende befal ved SVI, Operasjonsoffiser ved Forsvarskommando Sør-Norge, Nestkommanderende ved TMBN, Operasjonsoffiser ved 6. Divisjon og sjef for Telemark bataljon, blant annet i Kosovo Forces i 1999-2000. Sjef Planavdelingen, FO/O, Prosessleder operasjoner, FO/FST, Mood var Sjef for for Joint Implementation Commission/KFOR kommandogruppe før han ble Kampinspektør & Sjef for KAMPUKS sommeren 2002. I 2004 ble han sjef Hærens transformasjons- og doktrinekommando (TRADOK), og i 2005 generalinspektør for Hæren.

Foto: Einar Holst Clausen

drift og øving med det materiell som er nødvendig. Skulle det være igjen mer penger i "kassa" etter dette, først da vil annen aktivitet bli prioritert.

Noen spørsmål og svar:

Hva er viktig for deg som GIH?

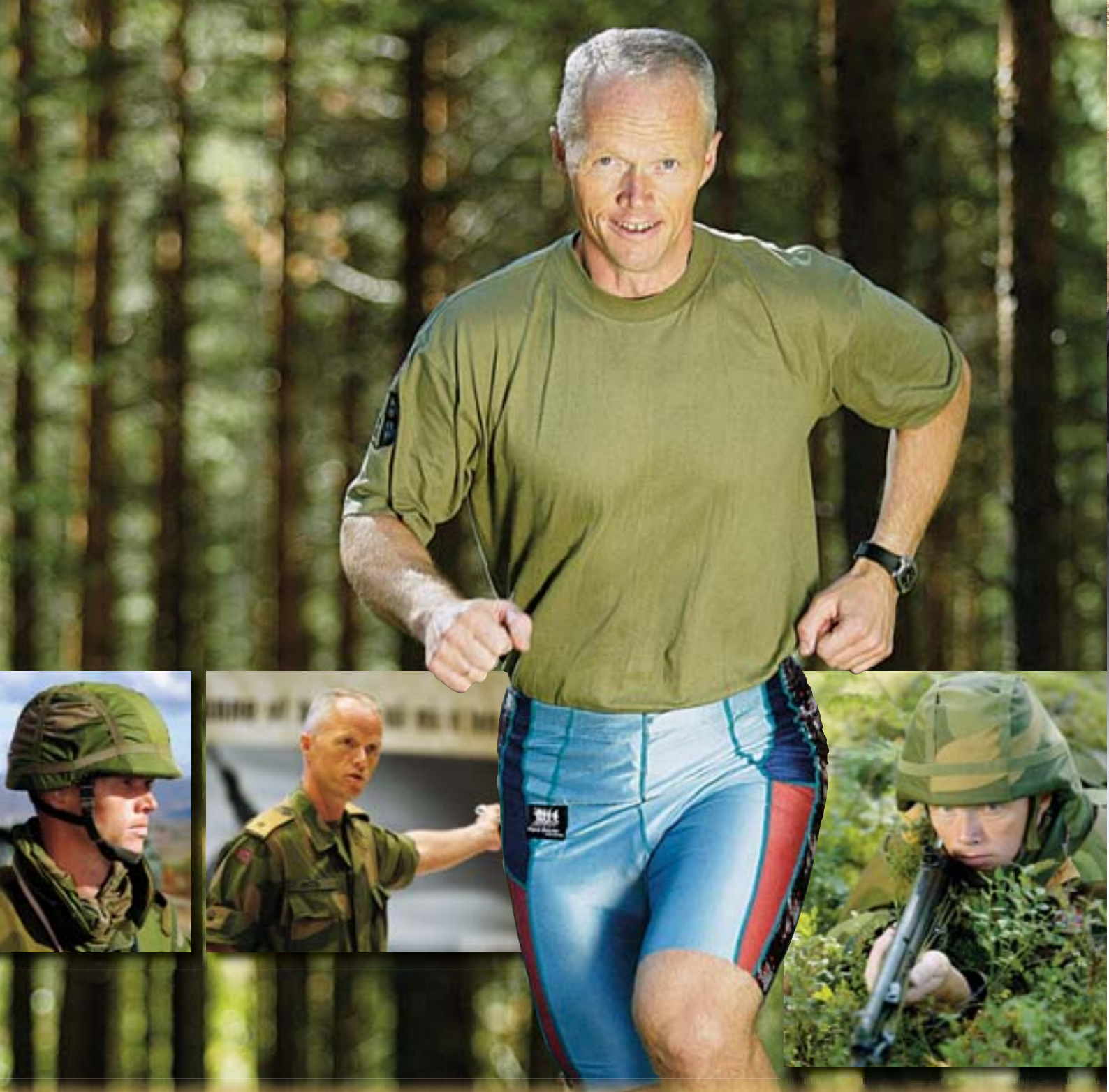
-En rekke prosesser er nå slutført, og som GIH stiller jeg meg bak de beslutninger som er tatt, men ønsker likevel at Hæren skal fremstå som en konstruktiv og krevende

lagsspiller. Jeg ønsker dessuten å bidra til å bedre Forsvarets omdømme. Horisontal samhandel (HS) har til tider vært litt problematisk, og vi må derfor være kritiske til hvordan vi selv har praktisert slik samhandel. Jeg vurderer å løfte HS opp fra nivå 3. Hæren skal i fremtiden satse sterkere på fagmiljøene. God personellbehandling, samt solid og relevant utdanning for våre stridende enheter er også meget viktig for meg.

Hvilke konsekvenser får innsparingene i 2005 for Hæren?

-Hæren går på sparebluss ut året, vi foretar en skjev innkalling av Panserbataljonen hvor de ikke innkalles før i januar 2006, samt at Telemark bataljon disponeres og belastes ISAF-systemet.

Noen har hevdet at vi kan sende inn dårligere utrustede og trente avdelinger i FN-operasjoner, for dermed å slippe billigere

unna utrustning og trening. Hva mener du om dette?

- Dette er en type tankegang jeg vil advare sterkt mot. I Libanon og på Balkan erfarte vi at underlegne FN-styrker er oppskrift på store problemer, og i ytterste konsekvens en katastrofe, som i Srebrenica. I stabiliseringsoperasjoner erfarer vi daglig, i liten skala, at avdelingene må være forberedt på hele spekteret fra kamp til humanitære aktiviteter på samme tid – i samme område. Stabiliseringen er effektiv når partene har tro på at du er utrustet, trent og er i stand til å sloss – samtidig som du behersker hele spekteret av andre

oppgaver og funksjoner. Historien viser også at det er vanskeligere å vinne freden, enn å vinne krigen.

Det er hevdet fra politisk hold at befal har for høye lønninger – hva mener du om det?

- Jeg kjenner meg ikke igjen. Befal har et lønnsnivå som ligger på et gjennomsnitt for statsansatte. Det er øvingsaktivitet og arbeid utover normal arbeidstid som genererer variable tillegg og høyere lønninger. Dette er et signal på et stort arbeidspress blant befal fordi det nå er færre til å gjøre jobben i en tid hvor ambisjonsnivået kanskje har vært for høyt i

forhold til ressursene. Sånn sett tror jeg systemet hadde vært mer tjent med mer forutsigbarhet og en form for fastlønnsordning med mindre variable tillegg.

Hvilke utfordringer står Hæren overfor?

- På kort sikt er det å balansere og tilpasse driften i inneværende år i forhold til de tildelte rammer. På lang sikt blir det å påvirke til at det blir balanse mellom ressurser og ambisjonsnivå, samt de politiske beslutninger som er tatt.

Offisersbladet ønsker generalmajor Robert Mood lykke til som Generalinspektør for Hæren.

MERLIN MOBIL LADEBASEENHET

Merlin Design har utviklet en spesiell koffert med utsparrt plass til lykt med lader, stativdeler, bærestyr, filtre, batteripakke, konvertere og lysforsterkningsutstyr. På utsiden av kofferten er det tre forskjellige kontakter. Gjennom disse kan lykt og batteripakke lades med alt fra 90 - 260 V AC (vekselstrøm) eller alt fra 10 - 30 V DC (likestrøm).

Vær oppmerksom på at spenningen på sigaretttennerkontaktene inne i kofferten vil variere mellom 12 V DC og 30 V DC avhengig av hva som blir koplet til kofferten. Alt utstyret levert av Merlin Design tåler dette spenningspekteret. Ved tilkopling av nettspenning 90 - 260 V AC vil spenningen på sigaretttennerpluggene automatisk reguleres til 12 V DC.

Falconeye ML50/30

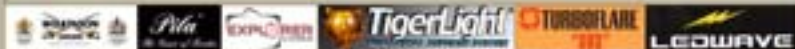
er en norskutviklet og norskprodusert beredskapslykt til bruk under ekstreme arbeidsforhold. Lykten kombinerer funksjonalitet med ekstrem lysstyrke. Utviklet i samarbeid med Forsvaret og Politiet for profesjonelt bruk. Falconeye brukes bl.a. av Forsvarets sanitet og Ingeniørvåpenet. Bruksområder er bl.a.:

- Kirurgisk operasjonslys (heving av fargetemperatur)
- Evakueringslys/nødlysfunksjon
- Søk, minerydding etc.
- Skadestedsbelysning
- Overvåking (IR)

Merlin Design utvikler og markedsfører profesjonelle løsninger innen bærbart lys. Produktene spenner fra diodelyfter og "tac lights", via oppladbare, større lyfter til Merlins hovedprodukt: Falconeye ML50/30.

MERLIN DESIGN DISTRIBUERER OGSÅ FØLGENDE KVALITETSPRODUKTER

merlin

HITTLERS SISTE MANN

–Hitler var en prima sjef, sier Rochus Misch. 87-åringen var telefonoperatør i bunkersen frem til den bitre slutten, og den eneste gjenlevende fra "den innerste kretsen" til verdens mest forhatte mann. Offisersbladets freelancejournalist Nils Vermund Gjerstad møtte den tidligere SS-soldaten.

Av Nils Vermund Gjerstad

Flere enn 200.000 nordmenn har sett Der Untergang om Hitlers ti siste dager i bunkersen. Plaget av nerver og Parkinson, og inneklemt sammen med sin nærmeste krets fremstår Føreren som en nevrotisk, virkelighetsfjern, oppfarende, men menneskelig tyrann, mens verden raser

Hver dag mottar Rochus Misch flere brev i posten fra folk, spesielt ungdommer, som synes han er modig som tør å stå frem med sin oppriktige historie fra krigen. De beundrer han for hans ærlighet om tiden i Hitlers tjeneste.

sammen rundt ham, i det Den røde arme brutalt inntar Berlin.

Langt nede på rulleteksten til filmen, står Rochus Misch, Funker ("gnist") oppført. Rochus Misch hadde ingen stor rolle i Hitlers liv, og han har heller ingen stor rolle i filmen om den dramatiske slutten.

Men per i dag er Misch den eneste gjenlevende fra den beryktede bunkersen under Rikskanselliet i Berlin.

Misch viser på et bilde hvor bunkersen lå, og hvor hans arbeidssted var i april 1945. Bildet er tatt rundt 1988, i en periode da østtyske styresmakter utførte sprengingsaksjoner for å bli kvitt bunkersanlegget som i sin tid ble oppført av Albert Speer

Det siste øyenvitnet fra et av verdenshistoriens mest dramatiske scenario bor fremdeles i Berlin, noen snau kilometer fra hvor hans arbeidssted var lokalisert for 60 år siden. I rolige Rudow, i et koselig lite trehus med en velstelt plen og et skilt på gjerdet mot veien som gir et klart avslag til dørselgere, holder den tidligere SS-mannen til. På tredje ring på døra kommer han ut. - Hallo!

Einstegen Sie, bitte, sier han og tar hyggelig imot meg.

Fremdeles er Misch en røslig bamse, med et kraftig håndtrykk og god helse. Humøret er også upåklagelig, til tross for alle prøvelsene han har vært gjennom, inkludert ni beinharde år i fangenskap i russernes beryktede Gulag. I 63 år har Misch bodd i det lille huset. Like etter at han giftet seg med sin Gerda i 1942, flyttet han inn. I bryllupsgave fra Føreren fikk han en kasse med champagne.

Misch fører meg inn i stuen. På bordet ligger tykke bunker med utklipp fra aviser av ham i forskjellige aviser og blader fra hele Europa. To permer er hans personlige arkiv over tiden i Hitlers tjeneste. Og der er haugevis av brev og postkort fra folk som

har sett Rochus Misch på tv eller lest om ham i avisen. De fleste beundrer ham. Ikke fordi han var nazist (og trolig fremdeles er det), men fordi han tør å være ærlig om sitt forhold til Hitler, uten å prøve å bortforklare det hele.

–Bare disse er fra siste uke, forklarer Misch, en smule stolt, over den oppmerksomheten han for tiden blir tildelt.

Oppmerksomheten skyldes mye Oliver Hirschbiegels film, "Der Untergang", som har gått som en farsott over Europa. Misch innrømmer at han er litt bitter over den, blant annet fordi de har tatt seg frihetene ved å fremstille ham, Rochus Misch, i filmen, uten hans samtykke. - Ikke en cent har jeg fått i royalties, mens produsentene har tjent millioner, brummer han.

Fremstillingen av Hitler og livet i bunkers-en i Der Untergang mener han ikke er spesielt realistiske. – Alt er amerikanisert. Det er som en dramatisk operette, brummer han. - Det var langt fra slik i virkeligheten. Så mye skriking og skråling! I virkeligheten var det veldig rolig der, selv når generalene var nede og diskuterte taktiske manøvre. Hendelsene har blitt tilpasset kinopublikum. Joachim Fest, som skrev

boka som filmen er basert på, var verken i bunkersen eller møtte noensinne Hitler.

Rochus Misch hadde mange privilegerte jobber i Hitlers hyre. Som livvakt begynte han, og fungerte etter hvert som kurer og til slutt telefonoperatør og sambandsmann i bunkersen. Det er ikke uten en viss nostalgi han minnes tiden. - Vi var som en stor familie der nede, nikker han.

Fremdeles husker han telefonnummeret til bunkersen uten å nøle. -120050, kommer det kontant på spørsmålet, som om det var svar på en ordre. - Hitler var ikke noe monster eller noe ubermensch for den saks skyld, hevder Misch. - Han var en temmelig normal person, men fremfor alt en dyktig sjef. Vi kunne ikke jobbet for en bedre mann.

I Rikskanselliet var Hitler sitt representasjonskontor på 900 kvadratmeter, mens i bunkersen var plassen hans innskrenket til under 50 kvadratmeter. Albert Speer, Hitlers arkitekt, var blitt beordret om å bygge et trygt skjulested for Hitler på slutten av 1941. Årsaken var katastrofen på Østfronten, hvor Wehrmacht gjorde sine første tilbaketog for Den røde Arme i slaget om Moskva. Ti meter under Rikskanselliet,

mellom Vosstrasse og Wilhelmstrasse, ble bunkersen oppført. Veggene var tre meter tykke og trygge for de mest intense bombardement og pågående flyangrep.

-Hitlers privatkontor i bunkersen her var på snaue 12 kvadratmeter, sier Misch og peker på kartet over bunkerskomplekset. - Det var to etasjer. Hitler og hans nærmeste folk bodde i nederste etasje. Her var Hitlers soverom, Eva Braun sov her, Traudl Junge, hans sekretær hadde kontor der, Josef Goebbels der, mens Magda Goebbels og barna var tildelt dette området i andre etasje. - Jeg satt og tok i mot telefoner og opererte fjernskriveren her, forklarer Misch med en bestemt finger på kartet. - Fjernskriveren jeg benyttet var en Silentier med forstørrede bokstaver. På slutten hadde Hitler problemer med synet og han måtte ha meldingene i stor skrift.

Misch kjente Hitler i nesten fem år. Utmerket godt husker han første dagen han møtte sin beryktede sjef. Det var 15.mai 1940. Misch hadde bakgrunn fra SS. -Som millioner av andre tyske menn var jeg utkalt til tjeneste da Tyskland angrep Polen i september 1939. Jeg ble såret under kampene, forklarer Misch, som

fikk en kule i brystet og tilbrakte en stund på sykestuen, før han ble tilkalt til jobbintervju hos Hitlers stab i Berlin. - Jeg møtte opp på kontoret til en adjutant i Rikskanselliet. Da jeg kom ut av døren, ble jeg lamslått av skrekk.

Foran meg sto Hitler. Han hadde hørt hele intervjuet gjennom nøkkelhullet. Hvor kommer den unge mannen fra? ropte Hitler til adjutanten. Fra Ober-Schlesien var svaret. Hitler svarte: har vi folk fra Schlesien som jobber her? Nei, svarte adjutanten. Hitler nikket og kikket fornøyd på meg. Så fikk jeg jobben. - Etter det var jeg aldri mer redd for Hitler.

Papirene hans fra tjenesten i SS var gode, dessuten var han foreldreløs, noe som gjorde ham velegnet som lojal Førertjener. Snart ble overkorporalen satt til å være Hitlers livvakt. - Vi var seks mann som voktet ham til alle døgnets tider. Tenk! Da George W. Bush var på besøk i Tyskland i februar hadde han et korps på 150 livvakter. Når jeg tenker på det tror jeg ikke det hadde vært vanskelig å kidnappe Hitler, forklarer Misch. Det å være livvakt til Hitler var ikke alltid like travelt, og det ble derfor mer en slags altnuligmannsjobb, som også innebar å løpe ærend for Føreren, enten det dreide seg om å vekke ham en time tidligere eller levere blomster til en eller annen nazist sitt bryllup. - Hitler visste at han kunne stole på oss. Vi var alltid beredte, smiler Misch, som en pliktoppfyllende guttunge.

Seksti år etter at Naziregimet falt i grus, er Misch fremdeles preget av lojalitetseden han har avgitt for SS og vil nødig uttale seg kritisk om sin beryktede sjef eller spekulere i hans personlighet. Men han kan sette hull på noen myter.

- Gjennom hele krigen var Hitler imponert over Churchill og engelskmennene og deres motstandsvilje, det til tross for at Churchill hatet tyskere, forteller Misch. - Hitler ønsket en allianse med England mot kommunistene. De siste dagene da alt svingte mellom frykt og håp ønsket vi inderlig hele tiden at engelskmennene ville ombestemme seg og gå sammen med oss mot bolsjevikene i Moskva. Men det skjedde jo ikke.

Bryllupet til Hitler, som fant sted en dag, før de gjorde kollektivt selvmord, forklarer Misch med at Hitler gjorde det for Eva Brauns foreldre. - De ville ikke hun skulle forlate denne verden som en ugift kvinne, det ville vært en skam for familien. Hitler gjorde det med tanke på dem.

Selvmordet på Hitler kom ikke som noen overraskelse. - Alle i bunkersen var forberedt på det, forklarer Misch. Føreren

hadde blitt tilbudt av sin private pilot, Hans Baur, om å bli flydd ut av Berlin og fraktet til sikkerhet i Japan, men han avsto. Han var fast bestemt på å bli i Berlin til det siste, og han viste synbar glede, da Eva Braun sa at hun ville være ved hans side. - Hitler sa ikke adjø, han bare sa at krigen var tapt og forsvant inn på kontoret sitt, forklarer 87-åringen, som var i en annen del av bunkersen da det hendte. Han kan ikke erindre smellet, men det han erindrer er at Hitlers kammertjener, Heinz Linge, kom løpende til ham på vakt og spurte om han hadde hørt det. Sammen gikk de ned til Førerens kontor, og sto stille noen minutter utenfor. - Jeg husker ikke hvem som åpnet døra, om det var adjutant Günsche eller Linge, men jeg tror det var Linge. Innenfor så vi Hitler ligge i stolen og Eva Braun tilbaketrukket på sofaen. Hun var fullt påkledd i svart kjole, og hadde så hvit, så hvit hud.

Forvirring og frykt fulgte. Misch måtte løpe og meddele vakthavende offiser. - Linge og Günsche var opprørte, og så at jeg måtte komme tilbake snarest. De virket redde. Da han kom tilbake var likene allerede pakket inn i tepper og ble båret opp trappen, hvor de etter Hitlers instruks først skulle legges i jorden, deretter dynkes med bensin og brennes, slik at russerne ikke fikk noe trofee de kunne bruke i propagandaøyemed. Misch ble spurt om å delta i begravelsen, men han sa nei. - Bombe-regnet fra russerne utenfor var for påtrengende. Dessuten hadde jeg mine plikter inne i bunkersen, forklarer han. - Telefonlinjene glødet!

Dagen etterpå var turen kommet til familien Goebbels, propagandaministeren og hans kone, Magda, hadde bestemt seg for å gjøre kollektivt selvmord, men først ta livet av deres seks små barn som de ikke ønsket skulle vokse opp i et samfunn uten nasjonalsosialisme. Misch minnes dagen med sorg. Opptakten til mordet på barna var det reneste greske drama. - Alle i bunkersen visste virkelig tragisk endelikt som skulle skje. Familien Goebbels hadde flyttet inn i bunkersen snaue 14 dager før Hitlers selvmord. Hitlers personlige lege, Dr. Morrell, måtte flytte ut, for at Josef Goebbels fikk innkvartering i første etasje, mens Magda og barna bodde i andre etasje. - Oppe var det imidlertid alltid så mye leven og bråk at Magda kom ned til mitt rom med barna. Jeg gikk ut mens hun stelte dem og kledde dem opp i hvite nattklær. Fru Goebbels kom ut med en plate med seks kopper og en kanne med sjokolade som jeg ble fortalt senere hadde blitt blandet med gift.

Spesielt godt forhold hadde Misch til den minste av Goebbels-jentene, lille Heidi på fem år. Hver gang han kom forbi pleide hun å synge en liten vise: - Misch, Misch, du bist ein Fisch! I dag smiler han skjevt over minnet. - Mens Fru Goebbels klargjorde barna i rommet, kom Dr. Naumann til meg, og sa at dersom det var opp til ham skulle ikke barna vært der i det hele tatt, forklarer Misch oppglødd, som mener at det var Magda, og ikke Josef Goebbels sin ide, at barna skulle gå i graven med dem.

Atmosfæren i bunkersen etter Hitlers død 30. april var som i en likkiste. Men sentralbordet, hvor Misch satt, formelig glødet av innkommende meldinger og telefoner. Spesielt godt husker Misch en telefon fra General Busse i 9. arme. Han skulle snakke med General Krebs, som var den siste ansvarlige militære leder i bunkersen. - Jeg ringte til Krebs for å meddele ham. Men han tok ikke telefonen. Så jeg måtte gå ned til rommet hans. Det så ut som han sov, og jeg prøvde å vekke ham. Han falt over ende, og det gikk opp for meg at han var død.

- Episoder som det var fryktingytende, sier Misch.

2. mai 1945 var Misch den siste som forlot bunkersen. - Det var kaos som hersket oppe der på overflaten, mye mer enn det var i bunkersen.

- Utenfor traff jeg på tyske tropper som jeg var redd kom til å drepe meg på grunn av all informasjonen jeg satt inne med, sier Misch.

Hitlers tidligere livvakt prøvde å flykte fra Berlin, men ble snart innhentet av russiske tropper, hvor han ble sendt til Moskva. Som SS-soldat ble det bestemt at han skulle deporteres til Gulag. I hele ni år ble han værende der, sammen med blant andre Hans Baur. Oppholdet i Gulag vil han ikke snakke så mye om: - Vi ble torturert, hvisker han så lavt at det nesten ikke er hørbart. - Men noe av det verste var at jeg ikke visste hva som skjedde med kona mi hjemme i Tyskland.

En pause i lidelsene var Nürnberg-rettsaken, hvor Misch ble fraktet tilbake til Tyskland for å delta som vitne, men hans vitnebeskrivelser var ikke sentrale. Etter Gulag møtte Misch igjen sin kone. Sammen drev de en butikk, hvor de solgte ting til å pynte inne i huset med. Rochus Misch sitt liv i bundesrepublikken var anonymt. For noen år siden var han med på å utgi en CD med bayersk musikk som ble spilt på Hitlers sommersted i Alpe, Berghof. Inntektene gikk til tidligere SS-soldater, som ikke har fått

Rochus Misch i SS-uniform under en permisjon i Wien på vårparten 1941.

Hitler i tilsynelatende harmonisk spasertur med en gutt. Rochus Misch har tatt bildet, og tror gutten kan være en av barna til rustningsminister og Hitlers personlige venn, Albert Speer.

Misch er den eneste overlevende fra bunkersen, men også andre fra Hitlers krets lever. Slik som hans privatpilot Baur, som også var i russisk fangenskap med Misch. Fremdeles holder de to kontakten, og møtes regelmessig. På bildet, som er tatt i 1943, kan både Misch og Baur ses sammen med kamerater i tysk krigstjeneste.

Hitler og Eva Braun i et rolig øyeblikk på Hitlers sommersted i Alpene, Berghof, en gang sommeren 1942. Bildet er tatt av Rochus Misch

noen støtte fra staten. I dag er Rochus Misch enkemann etter at kona døde i 1998. Den eneste familien han har er datteren Birgitta, men hun på sin side ønsker ingen kontakt med sin far. Igjen er bare "alte Kameraten" fra krigen, men de fleste av dem er også i ferd med å dø bort.

Bunkersen sto i flere år etter andre verdenskrig. Russerne prøvde å jevne den med jorden, men uten hell. Albert Speers betongkloss var for solid bygget. På slutten av 1980-tallet ble det et tiltagende

problem at tyskere fra Øst-Berlin flyktet gjennom bunkersens myriader av korridorer for å komme til Vest-Berlin. Myndighetene ønsket å komme dette til livs og gjennomførte storstilte sprengingsaksjoner for å bli kvitt Hitlers siste tilholdssted. En annen forklaring var at man fryktet at nynazister ville bruke den som valfartssted. Misch, som flere ganger i ettertid har vært innom bunkersen, synes rivingen er trist. -På samme måten som man har tatt vare på ruiner fra Romerriket

burde man la bunkersen stå. Uansett hva man måtte mene om Adolf Hitler eller nazitiden var dette et historisk minnesmerke.

Og hvis Misch hadde fått sjansen til å møte Hitler igjen i dag, hva ville han sagt?

Den tidligere SS-soldaten ser ut i luften, og tenker seg om før han rister på hodet og sier: -Nichts! Ingenting. Vårt forhold ville vært det samme som før.

– JÄTTEBRA I BODØ!

◀ Brigader og sjef 132 luftving på Bodø, Morten Klever etter en baksetetur med Saab JAS-39 Gripen. Brigaderen skal visst nok ha blitt imponert over flyets egenskaper.

▼ Stefan Kaarle, flotiljsjef/skvadronssjef for de JAS-39 Gripen flyene som besøkte Bodø Hovedflystasjon som en del av skvadronsutveksling, samt som en markering av 100-års dagen for unionsoppløsningen.

Av major Ola K. Christensen
Informasjonsoffiser Bodø hovedflystasjon

Nok en begeistret svensk pilot på nok et Bodø-besøk; denne gang ingen øvelse à la vinterens Battle Griffin, men en skvadronsutveksling mellom de tidligere "unionistene". Kaptein Stefan Kaarle har vært delegasjonsleder for pilotene fra Norrbottens Flygflottilj 21 (F 21) med hjemmebase i Luleå, som virkelig har fått brynt seg i ulike typer operasjoner med norske kolleger mellom 9. og 13. mai – i vennskapets tegn!

Fag og kolleger

Han og resten av gjengen er mildt sagt fornøyd med så vel det faglige som det mellommenneskelige utbyttet etter

Gripen og F-16 i fin forbrødring på Bodø Hovedflystasjon i mai 2005. Slike utvekslingsbesøk/samøvelser gir gode erfaringer og godt utbytte for både norske og svenske piloter.

utvekslingen. –Det å kunne trene på NATO-prosedyrer og tilegne seg denne type kunnskap, er selvsagt av stor verdi for oss. Dessuten knyttes personlige kontakter, som gjør at det er lettere å kunne komme tilbake. Dessuten skal en ikke utelukke muligheten for at nordmenn og svensker møtes igjen i en internasjonal operasjon, forteller en oppglødd Stefan Kaarle. Han legger til at mentaliteten mellom våre to broderfolk er nokså lik, kulturen likeså

Utfyller hverandre

Det faktum at F-16 og Jas Gripen er forskjellige, ser kapteinen snarere som en fordel, enn en ulempe. –Vi utfyller faktisk hverandre på en annen måte, enn om maskinene hadde vært helt identiske. Og det å kunne trene med og mot F-16 er bra, for hjemme blir det selvsagt kun det å fly mot tilsvarende maskiner, mener den

erfarne piloten, som startet karrieren på forgjengeren Viggen. Og sammenliknet med Gripen? Som natt og dag, mener han.

Fredag bar det altså hjem, som straka vägen betyr en flytid på ca. 25 minutter. –Håper at vi får komme tilbake, for dette har vært helt topp og har gitt mersmak. Og for flere av mine kolleger var dette første flyvning utenlands.

Mersmaken er selvsagt ikke mindre i Bodø-miljøet. –Hyggelig og positivt med besøk av naboer. Selvsagt lærer også vi noe. Det svenske flyvåpenet har mye å bidra med, både av gode ideer og teknologiske løsninger, mener sjefen for 132. Luftving, brigader Morten Klever, som selv fikk en baksetetur. Og trivdes utmerket med det!

Bergans

OF NORWAY

**Leverandøren av bekledning, telt,
soveposer, vester og ryggsekker
til spesialenheter verden over**

**Bergans Fritid AS, Loesmoen
Box 293, 3301 Hokksund
Tlf: 32 25 25 00
Fax: 32 25 25 10
marked@bergans.no
www.bergans.no**